

Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан Республикасы және Қытай Халық Республикасы арасындағы Шекара ауданында қарулы күштерді өзара қысқарту туралы келісімді бекіту туралы

Қазақстан Республикасының Заңы 1998 жылғы 29 маусым N 243

Мәскеуде 1997 жылғы 24 сәуірде қол қойылған Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан Республикасы және Қытай Халық Республикасы арасындағы Шекара ауданында қарулы күштерді өзара қысқарту туралы келісім бекітілсін.

Қазақстан Республикасының
Президенті

Бұдан әрі қарай Тараптар деп аталатын Бірлескен Тарапты құрайтын Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан Республикасы және Қытай Халық Республикасы,

ұзақ мерзімді тату көршілік және достық қарым-қатынастарды қолдау мен дамыту бес мемлекеттің және олардың халықтарының түпкілікті мұдделеріне қызмет ететіндігін ескере отырып,

бұдан әрі шекара ауданы деп аталатын, бір жағынан, Қазақстан, Қырғызстан, Ресей, Тәжікстан және, екінші жағынан, Қытай арасындағы шекара ауданда қауіпсіздікті нығайту, тыныштық пен тұрақтылықты сақтау азия-тынық мұхиты аймағындағы және бүкіл дүние жүзіндегі бейбітшілікті қолдауға қосылған маңызды үлес болып табылатынына сенімді бола отырып,

өзара күш қолданбау немесе күш қолданумен қауіп төндірмеуді, біржақты әскери үстемдік алу ұмтылысынан бас тартуды растай отырып,

1990 жылғы 24-сәуірдегі Кеңес Социалистік Республикалар Одағының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Кеңес-қытай шекара ауданда қарулы күштерді өзара қысқартудың және әскери салада сенімді нығайтудың басшы принциптері туралы келісімге сәйкес,

өзара тең қауіпсіздік принципі негізінде Қазақстан, Қырғызстан, Ресей, Тәжікстан және Қытай арасындағы шекара ауданда орналасқан қарулы күштерді Қазақстан, Қырғызстан, Ресей, Тәжікстан және Қытай арасындағы тату көршілік пен достық қарым-қатынастарға жауап беретін ең аз деңгейге дейін қысқартуға, шекара ауданда

қалатын қарулы күштерге тек қорғаныс сипатын беруге үмтүла отырып,

1996 жылғы 26-сәуірдегі Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжік Республикасы және Қытай Халық Республикасы арасындағы Шекара ауданда әскери саладағы сенімді нығайту туралы келісімді дамыту үшін, төмендегілер жөнінде келісті:

1-бап

Осы Келісімнің мақсаттары үшін төмендегі терминдер қолданылады:

1. "Жеке құрам" жаяу әскердің, әскери-әуе күштерінің, әуе шабуылынан қорғаныс (ӘШК) авиациясының және шекара әскерінің (шекара бөлімдерінің) міндепті әскери қызметтегі жеке құрамды білдіреді;
2. "Шекара әскері (шекара бөлімдері)" шекарадан өткізу пункттерінде шекаралақ бақылауды жүзеге асыратын бөлімдер мен бөлімшелерді қоспағанда, мемлекеттік шекараны қорғау бойынша міндептерді атқаратын бөлімдер мен бөлімшелерді білдіреді ;
3. "Ұрыс танкісі" ойлы-қырлы жерлермен жүргүте жоғары қабілеті және бронялы қорғаны бар, 360 градусқа бұрылу бұрышы, әрі броняланған және басқа да нысандарды жою қабілеті бар 75 мм-ден кем емес калибрлі пушкімен қаруланған өзі жүретін броняланған ұрыс машинасын білдіреді.
4. "Броняланған ұрыс машинасы" ойлы-қырлы жерлермен жүргүте жоғары қабілеті және бронялы қорғаны бар, ұтқыр ұрыс іс-әрекеттерін жүргізу үшін ұрыс атқыштар бөлімшелерін (жаяу әскер) тасымалдауға арналған шынжыр табанды немесе дөңгелекті әскери машинаны білдіреді. Броняланған ұрыс машиналарына бронетранспортерлер мен жаяу әскердің ұрыс машиналары жатады.
5. "Артиллериялық жүйе" өзі жүретін және тіркелетін 122 мм және одан да үлкен калибрлі артиллериялық қаруды білдіреді. 122 мм және одан да үлкен калибрлі артиллериялық жүйелерге пушкілер, гаубицалар, пушкілер мен гаубицалардың мүмкіндіктерін біріктірген зенбіректер, минаатқыштар мен дүркіндете атудың реактивтік жүйелері жатады.
6. "Тактикалық ракеталардың ұшыру қондырғысы" 500 км қашықтыққа дейін ұшатын ракеталарды ұстаяға, ұшыруға дайындау және ұшыруға арналған құрылғыны білдіреді.
7. "Ұрыс ұшағы" басқарылатын және басқарылмайтын ракеталармен, бомбалармен, пулеметтермен, авиациялық пушкілермен және оперативті-тактикалық тереңдіктері нысандарды жою үшін қолданылатын басқа да қарумен жабдықталған ұшақты білдіреді. "Ұрыс ұшағына" үйретудің бастапқы кезеңінде пайдаланылатын оқу-жаттығу ұшақтары жатпайды.
8. "Әуе барлауының және радиоэлектрондық құрес ұшағы (РЭК)" әуе барлауын

жүргізу және радиоэлектрондық күрес үшін арналып, арнайы құрастырылған (қайта жабдықталған) және аппаратурамен жабдықталған ұшақты білдіреді.

9. "Ұрыс тікүшағы" жер үсті және әуе нысаналарын жоюға арналған айналмалы қаңғалақты ұрыс ұшу аппаратын білдіреді. Ұрыс тікүшақтарына соққы беру және ұрысты қамтамасыз ету тікүшақтары жатады:

1) "Соққы беру тікүшағы" танкіге қарсы, "әуе-жер" немесе "әуе-әуе" кластағы басқарылатын ракеталарды қолдануға жабдықталған және ату мен қару-жарапты нысаналауды басқару бойынша кешенді жүйемен жабдықталған тікүшақты білдіреді;

2) "Ұрысты қамтамасыз ету тікүшағы" пулеметпен, пушкімен және басқарылмайтын ракеталармен, бомбалармен немесе бомбалық кассеталармен қаруланған және нысананы жою мен басу сияқты ұрыс тапсырмаларын орындау мүмкіндігі бар тікүшақты білдіреді.

10. "ӘТФ (ӘТК) езен ұрыс кемесі" ұрыс іс-қимылдарын жүргізу үшін арналған және қарудың жүйелерімен жабдықталған кемені білдіреді.

11. "Қысқарту орны" осы Келісімге сәйкес қару-жарап пен әскери техникины қысқарту жүзеге асырылатын орынды білдіреді.

12. "Шығыс участке" Ресей мен Қытай арасындағы мемлекеттік шекараның Шығыс бөлігін білдіреді.

13. "Батыс участке" Ресей мен Қытай арасындағы мемлекеттік шекараның Батыс бөлігін, сондай-ақ Қазақстан, Қыргызстан, Тәжікстан және Қытай арасындағы мемлекеттік шекараларды білдіреді.

2-бап

Тараптардың қарулы күштерінің құрамдас бөлігі ретінде шекара ауданда орналасқан Тараптардың қарулы күштері екінші Тарапқа шабуыл жасау үшін пайдаланылмайды, екінші Тарапқа қауіп төндіретін және шекара ауданда тыныштық пен тұрақтылықты бұзатын қандай да бір әскери іс-қимылды жүргізбейді.

3-бап

»1. Тараптар Келісімді қолданудың географиялық шектерінде орналасқан жеке құрамның саны мен жаяу әскер, әскери-әуе күштері және ӘШҚ авиациясының қару-жарапы мен әскери техникасының негізгі түрлерінің санын қысқартады әрі шектейді және олар үшін ең көп деңгейді тағайындейды.

2. ӘШҚ авиациясының ұрыс ұшақтары қысқартудан кейін қалатын ұрыс ұшақтарының шекті деңгейіне есепке алынады.

3. Тараптар Келісімді қолданудың географиялық шектерінде орналасқан шекара әскерлері (шекара бөлімдері) үшін олардың жеке құрамы және қару-жарап пен әскери

техниканың саны бойынша шекті деңгейін белгілейді.

4. Тараптар Келісімді қолданудың географиялық шектерінде ӘТФ (ӘТК) өзен ұрыс кемелерін орналастырмайды.

5. Тараптар осы Келісім күшіне енген күннен бастап және қысқарту кезеңі аяқталғанға дейін, осы Келісімге сәйкес қысқартуға және шектелуге тиіс жеке құрамды, қару-жарақты және әскери техниканы, осы Келісім бойынша қысқартылуға және шектелуге жатпайтын қарулы күштердің басқа түрлеріне немесе Келісімді қолданудың географиялық шектерінде орналасқан шекара әскеріне (шекара бөлімдеріне) бермейді.

4-бап

1. Келісімді қолданудың географиялық шектері - бір жағынан, Қазақстан, Қырғызстан, Ресей, Тәжікстан және, екінші жағынан, Қытай арасындағы шекара сызығының екі жағынан 100 км қашықтықта орналасқан географиялық аудан болып табылады.

2. Сезімтал аудандар ретінде Келісімді қолданудың географиялық шектеріндегі алаңы жағынан шектелген жекелеген аудандар көрсетіледі. Ресей жағынан Шығыс участкеде - бұл Хабаровск сезімтал ауданы және Владивосток сезімтал ауданы.

Жоғарыда аталған сезімтал аудандарда, осы Келісімге сәйкес қысқартылуға және шектелуге тиіс қарулы күштер мен шекара әскерінің жеке құрам саны, қару-жарақ пен әскери техниканың саны мен санаттары осы Келісімде көзделген шекті деңгейлерге енгізіледі.

Осы Келісімге сәйкес сезімтал аудандардағы қысқартылуға және шектелуге тиіс қарулы күштер мен шекара әскерінің жеке құрамына, қару-жараққа және әскери техникаға қатысты орындағы инспекция жүргізілмейді.

3. Келісімді қолданудың географиялық шектері және сезімтал аудандар туралы нақты ережелер Келісімді қолданудың географиялық шектері туралы хаттаманың мазмұнында көрсетілген.

5-бап

1. Осы Келісімде анықталған қысқарту мерзімі аяқталған кезде Тараптардың әрқайсысы үшін Келісімді қолданудың географиялық шектерінде қалатын жаяу әскер, әскери-әуе күштері және ӘШҚ авиациясының жеке құрамының шекті деңгейі 130,4 мың адамнан аспайды, соның ішінде жаяу әскерде - 11,5 мың адам, әскери-әуе күштерінде - 14,1 мың адам, ӘШҚ авиациясында - 0,9 мың адам.

Шығыс участке үшін жеке құрамының шекті деңгейі 119,4 мың адамнан аспайды, соның ішінде жаяу әскерде - 104,4 мың адам, әскери-әуе күштерінде - 14,1 мың адам, ӘШҚ авиациясында - 0 адам.

Батыс учаске үшін жеке құрамның деңгейі 11 мың адамнан аспайды, соның ішінде жаяу әскерде - 11 мың адам, әскери-әуе күштерінде - 0 адам, ӘШҚ авиациясында - 0 адам.

2. Осы Келісім күшіне енген құннен бастап Тараптардың әрқайсысы үшін Келісімді қолданудың географиялық шектеріндегі шекара әскерінің (шекара бөлімдерінің) жеке құрамы санының шекті деңгейі 55,0 мың адамнан аспайды, соның ішінде Шығыс учаске үшін - 38,5 мың адам, Батыс учаске үшін - 16,5 мың адам.

3. Тараптар Келісімді қолданудың географиялық шектеріндегі жеке құрамда жоспарлы ауыстыру кезеңінде осы Келісім бекіткен жеке құрам санының деңгейлерін уақытша арттыруға құқылы. Жеке құрамды жылына бір рет жоспарлы ауыстыруды жүргізу кезінде уақытша арттырулар 35-тен аспайтын процентті құрайды және 90 күн мерзіммен шектеледі. Ауыстыруды жылына екі рет жүргізген кезде уақытша арттырулар 30-дан аспайтын процентті құрайды және 90 күн мерзіммен шектеледі.

4. Тараптар Хабармен алмасу туралы хаттамаға сәйкес жеке құрам саны бойынша шекті деңгейлерді уақытша арттыру жөнінде бір-біріне өзара хабарлайды.

6-бап

1. Осы Келісімге сәйкес қысқартуға және шектеуге қару-жарактың және әскери техниканың төмендегі санаттары жатады: ұрыс танкілері, броняланған ұрыс машиналары, артиллериялық жүйелер, тактикалық ракеталарды ұшыру қондырғылары, ұрыс ұшақтары, ұрыс тікұшақтары.

Барлау және РЭК ұшақтары қысқартылуға жатпайды. Тараптар Хабармен алмасу туралы хаттамаға сәйкес осы ұшақтардың түрлері, саны, типтері және орналасу орындары туралы бір-біріне хабарлайды, сондай-ақ бұндай ақпаратқа тексеру жүргізуге құқылы.

2. Тараптардың әрқайсысында Келісімді қолданудың географиялық шектерінде қалатын қару-жарақ пен әскери техниканың шекті деңгейлерінің есебіне ұрыс бөлімдеріндегі, сондай-ақ қоймалық сақтаудағы қару-жарақ пен әскери техника кіреді.

3. Осы Келісімде анықталған қысқарту мерзімі аяқталған кезде Тараптардың әрқайсысы үшін Келісімді қолданудың географиялық шектерінде қалатын жаяу әскер, әскери-әуе күштері және ӘШҚ авиациясының қару-жарақ пен әскери техникасының төмендегі санаттағы шекті деңгейі төмендегілерден аспайды:

1) ұрыс танкілері - 3900, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 3050,

қоймалық сақтауда - 850;

2) броняланған ұрыс машиналары - 5890, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 4520, қоймалық сақтауда - 1370;

3) артиллериялық жүйелер - 4540, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 2990, қоймалық сақтауда - 1550;

4) тактикалық ракеталарды ұшыру қондырғылары -96, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 84, қоймалық сақтауда - 12;

5) ұрыс ұшақтары - 290, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 290, қоймалық сақтауда - 0;

6) ұрыс тікұшақтары - 434, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 434, қоймалық сақтауда - 0;

Соның ішінде Шығыс участке үшін:

1) ұрыс танкілері - 3810, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 2960, қоймалық сақтауда - 850;

2) броняланған ұрыс машиналары - 5670, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 4300, қоймалық сақтауда - 1370;

3) артиллериялық жүйелер - 4510, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 2960, қоймалық сақтауда - 1550;

4) тактикалық ракеталарды ұшыру қондырғылары -96, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 84, қоймалық сақтауда - 12;

5) ұрыс ұшақтары - 290, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 290, қоймалық сақтауда - 0;

6) ұрыс тікұшақтары - 434, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 434, қоймалық сақтауда - 0;

Батыс участке үшін:

1) ұрыс танкілері - 90, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде -90, қоймалық сақтауда - 0;

2) броняланған ұрыс машиналары -220, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 220, қоймалық сақтауда -0;

3) артиллериялық жүйелер - 30, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 30, қоймалық сақтауда - 0;

4) тактикалық ракеталардың ұшыру қондырғылары - 0,

соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 0, қоймалық сақтауда - 0;

5) ұрыс ұшақтары- 0, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 0, қоймалық сақтауда - 0;

6) ұрыс тікұшақтары - 0, соның ішінде ұрыс бөлімдерінде - 0, қоймалық сақтауда -0.

4. Осы Келісім күшіне енген күннен бастап Тараптардың әрқайсысы үшін Келісімді қолданудың географиялық шектеріндегі шекара әскери (шекара бөлімдері) қару-жарағы мен әскери техникасының төмендегі санаттарының шекті деңгейі төмендегілерден аспайды:

1) броняланған ұрыс машиналары -820;

2) ұрыс тікүшақтары - 80;

Соның ішінде Шығыс участке үшін:

1) броняланған ұрыс машиналары -680;

2) ұрыс тікүшақтары - 70;

Батыс участке үшін:

1) броняланған ұрыс машиналары - 140;

2) ұрыс тікүшақтары - 10.

5. Осы Келісімде бекітілген сандық және басқа шектеулерге:

1) сынақтарды жүргізуге ғана байланысты өндіріс процесіндегі, сондай-ақ зерттеулер мен әзірлемелер мақсаттары үшін ғана пайдаланылатын;

2) Келісімді қолданудың географиялық шектері арқылы транзитті өтетін және осы ауданда 15 күннен артық болмайтын;

3) қару-жарақ құрамынан алынып тасталғаннан кейін Тараптардың жарияланған орындарында қайта өндеуді күтіп жатқан қару-жарақ пен әскери техника жатпайды.

6. Қысқартылатын қару-жарақ пен әскери техниканың нақты типтері Қысқарту тәртібі туралы хаттамада айқындалған.

7-бап

Тараптар осы Келісіммен көзделген қарулы құштерді өзара қысқартудың бүкіл көлемін осы Келісім күшіне енген күннен бастап 24 ай ішінде жүзеге асырады.

8-бап

1. Қарулы құштердің жеке құрамын қысқарту: тұтас әскер құрамаларын (дивизия, бригада, полк, жеке батальон, әскери-әуе құштеріндегі эскадрилья немесе оларға теңестірілген басқа да бөлімдер) тарату жолымен, әскер құрамаларының штаттық санын азайту жолымен, әскер құрамаларын Келісімді қолданудың географиялық шектерінен тыс шығару жолымен жүргізіледі.

2. Тараптар осы Келісім бойынша қысқартылуға жататын қару-жарақ пен әскери техниканы жою, бөлшектеу, азаматтық мақсаттар үшін қайта жабдықтау, стационарлық экспозицияға орналастыру, жер үсті немесе әуе нысандары ретінде пайдалану, оку материалдық бөлімге жаңадан мамандандыру және ішінера Келісімді қолданудың географиялық шектерінен тыс шығару жолымен қару-жарақты және әскери техниканы қысқартуды жүзеге асырады.

3. Шығару жолымен қысқартылатын қарулы құштердің жеке құрамы, қару-жарағы

және әскери техникасы Келісімді қолданудың географиялық шектерінен айтарлықтай қашықтықтағы аудандарға көшіріледі.

4. Жеке құрамды қысқартудың тәртібі, қару-жарақ пен әскери техниканы қысқартудың тәртібі мен процедуралары Қысқартудың тәртібі туралы хаттамада анықталған.

9-бап

1. Тараптар өзара сенімді нығайту мақсаттарында, сондай-ақ осы Келісімнің орындалуын бақылауды қамтамасыз ету үшін Ақпаратты алмасу туралы хаттамаға сәйкес Келісімді қолданудың географиялық шектерінде орналасқан әскер құрамалар, олардың жеке құрамының саны, жаяу әскер, әскери-әуе күштері, ӘШҚ авиациялары, шекара әскерінің (шекара бөлімдері) қару-жарағы мен әскери техникасының негізгі түрлерінің саны туралы ақпаратпен алмасады.

2. Тараптардың әрқайсысы екінші Тарапқа берілетін ақпарат үшін жауапкершілік алады. Қажет болғанда Тараптардың әрқайсысы екінші Тарапқа берілген ақпаратқа қатысты қосымша мәліметтер немесе түсіндірuler беру туралы сұратумен шығуға құқылы.

3. Осы Келісімге сәйкес берілуге тиіс барлық ақпарат жазбаша нысанда дипломатиялық арналар арқылы немесе Тараптар келіскең басқа арналар арқылы жіберіледі.

4. Тараптардың осы Келісімге сәйкес алмасатын және осы Келісімді орындау барысында алатын ақпараты құпия болып табылады. Тараптардың ешқайсысы оған екінші Тараптың келісімінсіз бұл ақпаратты ашпайды, жарияламайды және үшінші жаққа бермейді. Осы Келісімнің қолданысы тоқтаған жағдайда Тараптардың әрқайсысы осы баптың аталған тармағының ережелерін сактауды жалғастыра береді.

5. Ақпараттың нақты мазмұны, сондай-ақ ақпаратты алмасудың тәртібі мен мерзімдері Ақпаратты алмасу туралы хаттамамен белгіленеді.

10-бап

1. Осы Келісімді жүзеге асыруды және сақтауды қамтамасыз ету мақсатында Тараптардың әрқайсысы Келісімді қолданудың географиялық шектерінде Тараптардың қарулы күштері және шекара әскері (шекара бөлімдері) үшін Бақылау және тексеру хаттамасына сәйкес инспекциялар жүргізуге және инспекциялар мен тексеруді қабылдауға құқылы және міндетін алады.

2. Қарулы күштерді қысқарту процесінде Тараптардың әрқайсысы Шығыс және Батыс участекелерінің әрқайсысында жылына үш реттен көп емес инспекциялар жүргізуге және қабылдауға құқылы және міндетін алады. Қысқарту аяқталғаннан кейін

инспекциялар Шығыс және Батыс участкерінің әрқайсысында жылына 2 реттен артық емес өткізіледі.

Әрбір бақылау объектісінің инспекциясы немесе қысқарту орнының инспекциясы, немесе талап бойынша инспекция бір дүркінді болып саналды және инспекция жүргізуі Тараптың жүргізуі мүмкін инспекцияларының жалпы санынан алынып тасталады.

3. Осы Келісім күшіне енген күннен кейін 60 күн ішінде Тараптар өздерінің келу/кету пункттері туралы мәлімдемелермен алмасады. Тараптардың әрқайсысы өзі көрсеткен келу/кету пункттерін аудиоформалданғанда жаңасын құруға құқылы, бұл туралы екінші Тарапқа, осындай өзгерту немесе қосуға дейін 60 күннен кешіктірмей мәлімдейді.

4. Тараптардың әрқайсысы бақылау объектілерінің инспекциясын жүргізуге құқылы . Бақылау объектілеріне инспекциядан бас тартуға болмайды. Бұндай инспекциялар форс-мажорлық жағдайлардың іс-әрекеттері кезеңіне ғана кешіктірілуі мүмкін.

5. Тараптардың әрқайсысы сезімтал аудандар, сондай-ақ бақылау объектілерінің аумақтарын қоспағанда, Келісімді қолданудың географиялық шектерінде талап бойынша инспекциялар жүргізуге құқылы.

6. Инспекция жүргізуі Тарап өз инспекторларын белгіленген келу/кету пункттеріне және кері қарай тасымалдау бойынша шығындарды көтереді. Инспекция жүргізілетін Тарап инспекция жүргізуі Тараптың инспекторларының өз аумағында болуы бойынша шығындарды көтереді.

7. Осы Келісімнің орындалуына жәрдемдесу үшін Тараптар Бірлескен

бақылау тобын құрады. Бірлескен бақылау тобының құрамы, міндеттері мен тәртібі Бақылау және тексерулер туралы хаттамада айқындалады.

11-бап

Осы Келісім Тараптардың басқа мемлекеттерге қатысты бұрынғы қабылдаған міндеттерін қозғамайды және үшінші елдер мен олардың мұдделеріне қарсы бағытталмаған.

12-бап

Осы Келісімге қоса беріліп отырған Келісімді қолданудың географиялық шектері туралы хаттама, Қысқарту тәртібі туралы хаттама, Ақпарат алмасу туралы хаттама және Бақылау және тексерулер туралы хаттама осы Келісімнің ажырамас болігі болып табылады.

13-бап

Осы Келісім Тараптардың өзара келісімі бойынша өзгертілуі немесе толықтырылуы мүмкін.

14-бап

1. Осы Келісім 2020 жылғы 31 желтоқсанға дейінгі кезеңге жасалды.

2. Егер Тараптардың біреуі осы Келісімнің қолданыс кезеңінің аяқталуына дейін алты ай бұрын екінші Тарапқа осы Келісімнің қолданысын тоқтату туралы ниетін жазбаша түрде мәлімдемесе, онда оның қолданысы өздігінен бес жылдық кезеңге ұзартылады және осы ережеге сәйкес келесі бес жылдық кезеңдерге ұзартылатын болады.

15-бап

1. Осы Келісім Тараптарының әрқайсысы осы Келісімнің қолданысын тоқтатуға құқылы. Осы Келісім қолданысын тоқтату ниеті бар Тарап өзінің шешімі туралы екінші Тарапқа жазбаша мәлімдейді. Осы Келісім жоғарыда аталған мәлімдеме алынғаннан алты айдан кейін күшін жояды.

2. Бірлескен Тараптың әрбір мемлекеті осы Келісімнен шығуға құқылы. Осы Келісімнен шығу ниеті бар Бірлескен Тараптың мемлекеті өзінің шешімі туралы жазбаша нысанда екінші Тарапқа және Бірлескен Тараптың басқа мемлекеттеріне мәлімдейді. Осындай мәлімдемeden кейін Тараптар шекара аудандағы қарулы күштер мен шекара әскерінің (шекара

бөлімдері) шекті деңгейлері туралы келіссөздер жүргізеді.

16-бап

Тараптар Бірлескен Тараптардың барлық мемлекеттерін қоса алғанда, Тараптардың осы Келісімнің күшіне енуі үшін қажетті мемлекеттік ішкі процедуралардың орындалғаны туралы бір-біріне өзара мәлімдейді.

Осы Келісім жазбаша мәлімдемелердің соңғысының күнінен бастап күшіне

енеді.

Мәскеуде 1997 жылғы 24-сәуірде бес данада, әрқайсысы орыс және қытай тілдерінде жасалды, сондай-ақ орыс және қытай тілдеріндегі барлық мәтіндердің бірдей күші бар.

Қазақстан Республикасы Қытай Халық үшін Республикасы үшін

Кыргыз Республикасы үшін

Ресей Федерациясы үшін

Тәжікстан Республикасы үшін

Қазақстан Республикасы, Қырғыз

Республикасы, Ресей Федерациясы,
Тәжікстан Республикасы және Қытай
Халық Республикасы арасындағы шекара
ауданында қарулы күштерді өзара
қысқарту туралы келісімге

Косымша

Келісімді қолданудың географиялық шектері туралы Хаттама

Тараптар бұдан әрі Келісім деп аталатын, Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан Республикасы және Қытай Халық Республикасы арасындағы 1997 жылғы 24 сәуірдегі Келісімнің 4-бабына сәйкес Келісімді қолданудың географиялық шектеріне қатысты ережелер туралы келесі уағдаластықтарға қол жеткізді.

1-бап

1. Бірлескен Тарап мемлекеттерінің әрқайсысы мен Қытайдың шекара сызығының өтуіне қатысты пікірі бірдей участеклерде Келісімді қолданудың географиялық шектерін белгілеу мақсатында Тараптар бірдей қашықтық пен бірдей тереңдік принципіне сәйкес осы сызықтан әрқайсысы өз жағына перпендикуляр бойынша 100 км қашықтықты санап алады; басқа участеклерде әрбір Тараптың шекара сызығының өтуі туралы пікіріне сәйкес және бірдей қашықтық пен бірдей тереңдік принципі бойынша әрбір Тарап перпендикуляр бойынша өз жағына 100 км қашықтықты санап алады.

Уз-Бель асуынан онтүстікке қараган ауданда Келісімді қолданудың географиялық шектерін білдіретін сызық жүргізілмейді; Тараптар тек қазір осы ауданда орналасқан шекара әскерлері туралы (шекаралық бөлімдер) ғана мәліметтермен алмасады.

Осындай түрде Келісімді қолданудың географиялық шектерін белгілей отырып, Тараптар Кенес Социалистік Республикалар Одағының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы қарулы күштерді өзара қысқартудың және кенес-қытай шекарасы ауданында әскери саладағы сенімді нығайтудың басшылыққа алынатын принциптері туралы 1990 жылғы 24-сәуірдегі Келісімнің 7-бабы ережелерін шекарада статус-кво шекара мәселелерін жан-жақты шешкенге дейін сақталуы туралы ережелерін қуаттайды.

2. Тараптар шекара сызықтарын түпкілікті белгілеген соң Келісімді қолданудың географиялық шектерінің нақты кескініне тиісті түзетулер енгізілетін болады.

2-бап

1. Ресей тарапынан екі сезімтал аудан бөлінеді, дәлірек айтқанда:

Хабаровск сезімтал ауданы мен Владивосток сезімтал ауданы. Жоғарыда аталған сезімтал аудандардың шектерін белгілейтін сзық бұрынғы КСРО-да 1985, 1986 және 1991 жылдарда басып шығарылған карталарда көрсетілген.

2. Жоғарыда аталған сезімтал аудандарда Келісімге сәйкес қысқаруға және шектелуге жататын жеке құрамның саны, қару-жарақтың категориясы мен саны және қарулы құштердің әскери техникасы және шекара әскерлері Келісімде көзделген шектеу деңгейлеріне енгізіледі.

3. Келісімнің мәліметтермен алмасуға қатысты ережелерінің күші теңдей түрде жоғарыда аталған сезімтал аудандарға да жүреді.

4. Келісімге сәйкес қысқаруға және шектелуге жататын сезімтал аудандарда тұрған жеке құрамға, қару-жараққа және қарулы құштер мен шекара әскерлерінің әскери техникасына тұрған жерінде инспекция жүргізілмейді.

3-бап

Келісімді қолданудың географиялық шектері бұрынғы КСРО-ның ҚХР-дің 1:1000000 масштабындағы карталарында белгіленеді. Сезімтал аудандардың шектері бұрынғы КСРО-ның 1:500000 масштабындағы карталарында белгіленеді. Әрбір карта - 5 данадан.

Тараптардың әрқайсысы өз тілінде Келісімді өз аумағында қолданудың географиялық шектерінің сзығының және өз аумағындағы (егер мұндайлар болса) сезімтал аудандардың шектерін көрсететін сзықтың өтуін мәтіндік суреттеуді (екінші Тараптың тіліне аударылған) жасайды және жоғарыда аталған сзықтарды өз карталарында қызыл түспен көрсетеді.

Жоғарыда аталған карталар осы Хаттамаға N 1 қосымшаны құрайды. Жоғарыда аталған мәтіндік суреттеулер осы Хаттамаға N 2 қосымшаны құрайды. Аталған карталар мен мәтіндік суреттеулер осы Хаттаманың ажыратылmas бөлігі болып табылады.

4-бап

Осы Хаттамаға сәйкес Келісімді қолданудың географиялық шектерін және сезімтал аудандардың шектерін білдіретін сзықтарды анықтауға қатысты ережелер сондай-ак, осы Хаттамаға қоса берілетін, жоғарыда аталған сзықтар көрсетілген карталар және осы сзықтардың өтуінің мәтіндік суреттеулері Тараптардың әрқайсының артынан мемлекеттік шекара сзығының өтуі туралы өз көзқарасын дәлелдеу үшін негіз ретінде пайдаланылмауға тиіс.

5-бап

Осы Хаттама Келісімнің ажыратылmas бөлігі болып табылады, Келісім күшіне енген күні күшіне енеді және Келісімнің қолданыста болған мерзімінде күшінде болады.

Осы Хаттама бес дана болып, әрқайсысы орыс және қытай тілдерінде жасалған, сондай-ақ орыс және қытай тілдеріндегі барлық мәтіндердің күші бірдей.

Келісімді қолданудың географиялық

шектері туралы Хаттамаға N 2 қосымша

1. Келісімді қолданудың географиялық шектерін
білдіретін сзықтың өтуінің
Мәтіндік суреттемесі

(Бірлескен Тараптың аумағында)

1. Шығыс участкесі

Бұдан әрі сзық деп аталатын, Келісімді қолданудың географиялық шектерін білдіретін Шығыс участкесіндегі сзық Ресей Федерациясының, Қытай Халық Республикасының және Монголияның мемлекеттік шекараларының түйіскен нүктесінен - 645 белгісімен Тарбаган-Дах маягінен басталады.

Осы жерден сзық солтүстікке қарай меридиан бойынша жүреді, 100 км-ден кейін шығысқа, сосын онтүстік-шығысқа қарай бұрылады, Передняя Бирка елді мекені, Усть-Озерная елді мекені, автомобиль жолындағы Борзя-Александровский Заводы арқылы өте отырып, Кондуй елді мекенінен солтүстік-шығысқа қарай 4 км-да солтүстік-шығысқа бұрылады және Александровский Завод пен Тайна елді мекендері арқылы жүреді.

Батакан елді мекенінің солтүстік-батысына қарай 5 км-де сзық бұрылады және солтүстік-батыс, солтүстік, солтүстік-шығыс бағыттарда жүреді, сосын Чалбучи елді мекенінің онтүстік-батысымен 3 км-да Шилка өзенін, Сбега елді мекенінің

оңтүстік-шығысина 20 км.-да Черная өзенін, Могоча елді мекенінің солтүстік-батысымен 13 км-да темір жол магистралін кесіп отырып, Амазар елді мекенінің солтүстік-батысында 40 км-да орналасқан бұрынғы Чичатка кен орнына жақындайды.

Бұдан әрі сызық алдымен жалпы шығыс бағытында жүреді, сосын Транссібір теміржол магистралінің желісі бойымен одан 20-60 км қашықтықта оңтүстік-шығыс бағыттарда Муртыгит станциясының маңында Тында-Бам темір жолын кесіп өтеді, Соловьевск елді мекенінің солтүстігіне қарай 11 км-да Тында-Невер автомобиль жолын кесіп өтеді, Овсянка елді мекенінің оңтүстігіне қарай Зея өзенін кесіп өтеді. Сонын оңтүстік бағытқа қарай ойыса отырып, сызық Зея өзенін тағы да Деп өзенінің оған құйылатын жерінде солтүстік-батысқа қарай 17 км-да кесіп өтеді, одан әрі Амурск-Зейская жазықтығын осы бағытта кесіп өтеді, Шимановск елді мекенінің шығысина қарай 25 км-да жүреді, тағы да Свободный елді мекенінің солтүстік-шығысина қарай 20 км-да Зея өзенін кесіп өтеді, Белогорск елді мекенінің шығысина қарай 12 км-да Том өзенін кесіп өтеді және Поздеевка елді мекенінде Транссібір теміржол магистралін кесіп өтеді.

Екатеринославка елді мекенінің солтүстік-батысымен 15 км-да бұрылады және жалпы шығыс бағытында жүреді, сосын Новобурейский елді мекенінің солтүстік-шығысина қарай 50 км-да Бурея өзенін кесіп өте отырып, Архар өзені бассейнінің жоғары бөлігін және Брусничный станциясының солтүстігіне қарай Известковый-Чегдомын темір жолын кесіп өтеді. Осы жерде сызық оңтүстікке қарай бұрылады, сосын Малый Хинган жотасының шығыс бөлігін кесе отырып, бірден оңтүстікке қарай кетеді, сосын Бира станциясының батысына қарай 32 км-да Транссібір темір жол магистралін кесіп өтіп, Биробиджан елді мекенінен батысқа қарай 60 км-да орналасқан нүктеге жақындайды.

Осы жерден сызық жалпы солтүстік-шығыс, шығыс, сосын оңтүстік-шығыс бағыттарда Бира елді мекенінің оңтүстік-шығысина қарай 10 км-да Транссібір теміржол магистралін кесіп өтіп, Биробиджан елді мекенінің солтүстігіне қарай 25 км-да өте отырып, Ку坎 елді мекенінің оңтүстігіне қарай Урми өзені мен Ку坎ск жотасын кесіп өтіп, Победа елді мекенінің солтүстігіне қарай 25 км-да өтеді, Амурдағы Комсомольск - 2-ші Волочаевка темір жолын Литовка станциясының оңтүстігіне қарай 7 км-да кесіп өтеді және одан әрі Елабуга елді мекені маңында Амур өзенімен қиылысқанға дейін Хабаровск елді мекенінің солтүстік-шығысина қарай 65 км-да жүреді.

Бұдан әрі сызық жалпы оңтүстік-шығыс, сосын оңтүстік бағыттарда Мал. Сидима елді мекені, және Кафэ мен Катэн өзендерінің қосылатын жері арқылы өте отырып, оңтүстік бағыттарда бұрылады және оңтүстік-батыс бағытында жүреді, Снежная тауының батысымен өтеді, Красный Яр елді мекенінің маңында оның орташа ағысында Бикин өзенін кесіп өтеді, одан әрі бұрылады және жалпы оңтүстік бағытта Большая

Уссурка өзенімен қызылсқанға дейін оған Даңбыя өзені құйылатын жердің оңтүстік-батысымен 11 км-да жүреді.

Бұл жерден сызық Самарка елді мекенінің шығысымен, Мартынова Поляна елді мекенінен шығысына қарай 7 км-да, Поляна елді мекені арқылы, Тимохов Ключ елді мекенінің батысына қарай 3 км-да жалпы оңтүстік-батыс бағытында жүреді, Кокшаровка елді мекенінің маңында Уссури өзенін кесіп өтеді, Каменка елді мекенінің батысына қарай 11 км-да өтеді, одан батысқа қарай көбірек бұрылады, Лимонник станциясының оңтүстік-шығысына қарай 14 км-да Арсеньев-Чугуевка темір жол учаскесін кесіп отырып, сосын батысқа қарай жүреді, Арсеньев пен Вассиановка елді мекендері арқылы өтеді және Монастырище елді мекеніне жақындайды.

Бұл жерден сызық кенеттен бұрылады және Ивановка елді мекенінің шығысымен 5 км-да оңтүстік бағытта, Многоудобное елді мекенінің шығысымен 5 км-да, Смоляниово елді мекенінің шығысымен 5 км-да, Большой Камень елді мекенінің шығысымен 10 км-да, Фокино елді мекені арқылы, Путятин елді мекенінің батысымен 5 км-да, Аскольд елді мекені арқылы және одан әрі Ресей Федерациясы, Қытай Халық Республикасы және Корей Халық Демократиялық Республикасы мемлекеттік шекараларының түйісу нүктесі арқылы өтетін параллельмен қызылсқанға дейін Петр Великий шығанағының акваториясы бойынша осы нүктеден 125 км-да келеді, сосын батысқа бұрылады және аталған параллель бойынша Ресей Федерациясы, Қытай Халық Республикасы және Корей Халық Демократиялық Республикасының - сызықтың сонғы нүктесі - мемлекеттік шекараларының түйісу нүктесіне дейін келеді.

2. Батыс учаскесі

Бұдан әрі сызық деп аталатын, Келісімді қолданудың географиялық шектерін білдіретін Батыс учаскесіндегі сызық Ресей Федерациясының, Қытай Халық Республикасының және Монголияның мемлекеттік шекараларының түйісу нүктесінен 4082,0 белгісімен биіктіктен басталады.

Осыдан сызық меридиан бойынша солтүстікке қарай жүреді, 101 км-дан соң батысқа бұрылады, одан әрі Север-Чуйск жотасы бойынша жүреді және Аргут өзенінің 4 км-да оған Юнгур өзенінің құйылатын жерінен солтүстік- батысқа қарай 4 км-да кесіп өтеді.

Бұдан әрі сызық жәйімен бұрылады және Аккем мен Кучерла өзендерін олардың орташа ағысында, Тальмень көлінен оңтүстік-шығысқа қарай 9 км-да Катунский жотасын, Зайчиха қыстауының маңынан Катунь өзенін кесіп өтіп, сосын 2412 белгісімен биіктіктің солтүстік-батысына қарай 1,5 км-да тұрған нүктеге жақындайды.

Одан әрі сызық оңтүстік-батыс бағытында жүреді, Листвяга жотасының шығыс шетінен өтеді, Белое елді мекенінің шығысымен 3 км-да қара жолды кесіп өтеді және оңтүстікке қарай жүреді. Белое елді мекенінің оңтүстігімен 10 км-да сызық оңтүстік-батыс бағытында бұрылады, Бұхтарма өзенін Согорное елді мекенінің

солтүстік-батысымен 7 км-да, Новоберезовка елді мекенінің шығысымен 14 км-да автомобиль жолын, Нарым жотасының шығыс бөлігін кесіп өтеді, одан әрі Алтай елді мекенінің солтүстік-батысымен 2 км-да өтеді, Маралиха елді мекенінің батысымен 18 км-да Күршім өзенін кесіп өтеді және Күршім жотасының батысымен бірқалыпты оңтүстік бағытқа қарай жүреді. Сосын сзызық 1051 белгісімен биіктіктің батысымен өтеді, одан әрі Жылытау елді мекенінің батыс жағымен 2 км-да, Қаратогай елді мекенінің батыс жағымен 12 км-да тас жолды қиып өтеді, одан әрі 547 белгісімен биіктіктің батысымен 6 км-да өтеді, Сарытума құдығының батысымен 7 км-да қара жолды қиып өтеді, 516 белгісімен биіктіктің оңтүстік-шығысымен 3 км-да қара жолды қиып өтеді, 516 белгісімен биіктіктің оңтүстік-шығысымен 4 км-да Зайсан көлінің жағалау сзызығын кесіп өтеді. Сосын сзызық Приозерный елді мекенінің солтүстігімен 18 км-да Зайсан көлінің ортасына шығады, осы жерде Зайсан көлінің ортасына дейін солтүстік-батыс бағытымен жүре отырып кенет бұрылады, және сосын біртіндеп батыс бағытқа өте отырып, Базарка елді мекенінің солтүстігімен 1 км-да жағалау сзызығын қиып өтеді. Жалпы оңтүстік-батыс бағытта жүруді жалғастыра отырып, сзызық Ерназар елді мекенінде тас жолды, Қожакелді елді мекенінің батысымен 10 км-да қара жолды, 647 белгісімен биіктіктің оңтүстік-шығысымен 5 км-да тас жолды қиып өтеді және Қызылкесек елді мекенінің оңтүстік-шығысында 6 км-да өтеді, Үштөбе елді мекенінің батысымен 2 км-да қара жолды оңтүстік бағытқа біртіндеп өте отырып, қиып өтеді. Одан әрі сзызық Тарбағатай жотасы арқылы 2516 белгісімен биіктіктің батысымен 6 км-да, Бестерек елді мекенінің шығысымен 1 км-да, Үржар елді мекенінің батыс шекарасы бойынша Елтай елді мекенінің батысымен 6 км-да өтеді. Одан әрі сзызық Егінсу елді мекенінің оңтүстігімен 20 км-да қара жолды қиып өтеді, Қошқарқөл көлінің ортасымен солтүстікten оңтүстікке өтеді және Алакөл елді мекенінің оңтүстік-батысымен 5 км-да тас жолды қиып өтеді.

Чистопольская елді мекенінің солтүстік-шығысының 5 км-де сзызық кенет жалпы оңтүстік-батыс бағытпен жүріп отырып, Бескөл елді мекенінің шығыс шет аймағындағы темір жолды қиып өтеді, Үшарал елді мекенінің оңтүстігімен 5 км-да өтеді, Левобережный совхозының оңтүстігімен 1 км-да Тасқаракүм құмдарын қиып өтеді, Саратовка елді мекенінің солтүстік-батысымен 20 км-да тас жолды, Кумбар құмдарын, Соколовка елді мекенінің оңтүстік-шығысымен 3 км-да қара жолды қия отырып, Ерімбай қыстауы арқылы өтеді. Сосын сзызық Қызылтаң елді мекенінің оңтүстік-шығысымен 5 км-да автомобиль жолы арқылы және Қопа елді мекенінің оңтүстік-шығысының шетімен өтеді, Қызылағаш елді мекенінің солтүстік-шығысында 6 км-да тас жолды қиып өтеді, Ақешкі елді мекені арқылы өте отырып және одан әрі Талдықорған елді мекенінің шығысымен 18 км-да жүреді, сосын Троицкое елді мекенінің батыс шекарасымен келеді. Одан әрі сзызық Жетісу елді мекені арқылы өтеді және оңтүстік-шығыс бағытта жүреді, Бигаш елді мекенінің оңтүстік-шығысымен 6 км-да тас жолды қиып өтеді, сосын тас жолды Қоғалы елді мекенінің шығысымен 9

км-да қып өтеді, 2928 белгісімен биіктіктің шығысымен 5 км-да Алтын Емел жотасы арқылы өтеді, Ынталы елді мекенінің оңтүстік-батысымен 5 км-да қара жолды және Айнабұлақ елді мекенінің оңтүстігімен 2 км-да тас жолды қып өтеді. 1630 белгісімен биіктіктің оңтүстігімен 7 км-да оңтүстікке қарай бұрылады, Іле өзенін Сарышаган елді мекенінің солтүстік-батысымен 7 км-да қып өтеді және оны елді мекен арқылы өтеді, сосын Сарытоғай елді мекенінің шығысымен 2 км-да жүріп отырады, Шонжа елді мекенінің батысымен 10 км-да тас жолды қып өтеді және оңтүстік-батыс бағытында жүріп отырып, бұрылады. Сонын сыйық Темірлік өзені мен Ақсай елді мекенінің солтүстік-шығысымен 10 км-да тас жолды, сондай-ақ Ақсай елді мекенінің оңтүстік-шығысымен 3 км-да тас жолды қып өтеді, Шырғанақ елді мекенінің шығыс шекарасы бойымен өтеді және 3185 белгісімен Тұқымбұлақ тауының шығысымен 5 км-да Күнгей Алатау жотасының шығыс шетінде орналасқан нүктеге жақындайды және одан әрі оңтүстікке қарай кетеді.

12 км-дан соң сыйық оңтүстік-батысқа бұрылады, Пржевальск елді мекенінің оңтүстік-шығысымен, Барысқауын елді мекенінің оңтүстік-шығысымен 6 км-да жүріп отырады. Қаджы-сай елді мекенінің оңтүстік-шығысымен 30 км-да сыйық бағытын ауыстырады, батысқа қарай жүреді, сонын тағы да жалпы оңтүстік-батыс бағытта 4763 белгісімен биіктік арқылы өте отырып, Теріскей Алатау жотасын қып өтеді. Сонын сыйық Нарын елді мекенінің солтүстік-батысына қарай 19 км-да Қызылжүлдіз елді мекені арқылы өтеді, Жанаталап елді мекені арқылы, Мин-Күш елді мекенінен оңтүстік-шығысқа қарай 50 км-да Нарын өзенін қып өтеді, Қарғалық асуы арқылы өтеді және Фергана жотасын оның орта бөлігінде қып өтеді.

Бұдан әрі сыйық оңтүстік бағытқа көбірек ойыса отырып, Үзген елді мекенінің солтүстік-батысымен 2 км-да жүреді, Ош елді мекенінің оңтүстік-шығысымен 13 км-да, 5051 белгісімен Скобелев шыңының батысымен 5 км-да Карабаш елді мекенінің шығысымен 2 км-да өтеді. Сонын сыйық Қара-Суу елді мекенінің шығысымен 20 км-да Қызыл-Суу өзенін, Алай жазықтығының батыс бөлігін қып өтеді және 5455 белгісімен Свердлов шыңының оңтүстік-шығысымен 5 км-да Алайск жотасында орналасқан нүктеге жақындайды.

Одан әрі сыйық 5358 белгісімен Зарасан шыңының батысымен 7 км-да өте отырып, 6289 белгісімен Музджилга тауының шығысымен 20 км-да Белеули жотасын қия отырып, оңтүстік бағытта жүріп отырады. Оңтүстікке қарай қозғалысты жалғастыра отырып, сыйық сонын шығыс бағытына қарай ойысады және 5841 белгісімен 5-ші Восточный Федченко тауының батысымен 4 км-да өтеді.

Жалпы оңтүстік-шығыс бағытта жүре отырып, сыйық бұдан әрі 6018 белгісімен Крутой Рог тауының шығысымен 17 км-да Северный Танымас жотасын қып өтеді және сонын оңтүстікке қарай жүріп отырып, сыйықтың соңғы нүктесі - 5610 белгісімен Ледяная стена тауына жақындайды.

Осы суреттеме 1969-1994 жылдардағы 1:1000000 масштабындағы топографиялық карта бойынша жасалған.

Аударма

II. Келісімді қолданудың географиялық шектерін білдіретін сзызықтың өтуінің Мәтіндік суреттемесі (Қытай Тарабының аумағында)

I. Шығыс участкесі

Бұдан әрі сзызық деп аталатын, Келісімді қолданудың географиялық шектерін білдіретін Шығыс участкесіндегі сзызық Қытай Халық Республикасының, Ресей Федерациясының және Монголияның мемлекеттік шекаралардың түйісу нүктесінен - 646,7 белгісімен Тарбаган-Дах шамшырағынан басталады және меридиан бойынша онтустік бағытта Синьбаэрхуюци елді мекенінің солтүстік-батысымен шамамен 19 км-дағы нүктеге дейін шамамен ұзына бойы 115 км жүреді. Бұл жерден сзызық жалпы шығыс бағытында Дунмяо елді мекені арқылы жүреді, Хулунъху (Далайху) көлінің онтустік бөлігін қыып өтеді, одан әрі батпақты жердің участкесін қыып өтеді және Ингэньмяо елді мекенінен солтүстікке қарай шамамен 6 км-да түрған нүктеде жалпы солтүстік-шығыс бағытта бұрылады, Уланьцю темір жол станциясынан онтүстікке қарай шамамен 8 км-да өтеді, сосын онтүстікке қарай ойысып және Хайлар қаласының онтүстік бөлігіне дейін темір жолға қатарласа жүреді. Одан әрі сзызық жалпы солтүстік-шығыс бағытында жүруді жалғастырады, Хайлар қаласынан солтүстік-шығысқа қарай шамамен 10 км-да темір жолды қыып өтеді, сосын Хайлар өзенін қыып өтеді, Тэніхэцуң елді мекенінен солтүстік-батысқа қарай шамамен 5 км-да және Найцзи елді мекенінен шығысқа қарай шамамен 15 км-да өтеді. Одан әрі сзызық жалпы солтүстік бағытта бұрылады, Сиули елді мекенінен батысқа қарай шамамен 6 км-да екі шағын өзенді қыып өтеді, одан әрі жалпы солтүстік-шығыс бағытта бұрылады, Дээрбуэр елді мекенінен онтүстік-шығысқа қарай шамамен 13 км-да және Цзиньлинь елді мекенінен онтүстікке қарай шамамен 10 км-да темір жолды екі рет қыып өтеді. Одан әрі Эргунацзоци елді мекенінен Маньгуй елді мекеніне дейін сзызық шығысқа ойысады және темір жолға қатарлас жүріп отырады, Нюэрхэ елді

мекенінен шығысқа қарай шамамен 17 км-да және Алуншань елді мекенінен солтүстік-шығысқа қарай шамамен 20 км-да екі шағын өзендеңі қиып өтеді, солтүстікке бұрылады және Маньгүй елді мекенінен шығысқа қарай шамамен 11 км-да өтеді және Мохә елді мекенінен оңтүстік-батысқа қарай шамамен 60 км-дағы нүктеге дейін жетеді.

Осы жерден сызық жалпы шығыс бағытына бұрылады, Чанин елді мекенінен оңтүстікке қарай шамамен 30 км-да шағын өзендеңі қиып өтеді, оңтүстікке ойысады және Мохә елді мекенінен Тахә елді мекеніне дейін темір жолға қатарлас жүреді, көптеген шағын өзендердің отырып, Тахәден оңтүстікке қарай шамамен 20 км-да темір жолды қиып өтеді және сосын жалпы оңтүстік-шығыс бағытына бұрылады. Одан әрі сызық Цуйган елді мекенінен шығысқа қарай шамамен 7 км-да және Валали елді мекенінен батысқа қарай шамамен 24 км-да өтеді, сосын Наньвэнхә өзенін және Нэньцзянь өзенінің бас жақтарындағы батпақты жерді қиып өтеді. Водухә елді мекенінен батысқа қарай шамамен 3 км-да сызық Нэньцзянь өзенін қиып өтеді, Даин елді мекені, Лунмэнь елді мекені арқылы өтеді, сосын жалпы шығыс бағытында бұрылады және Чжаньбәй елді мекенінен оңтүстік-шығысқа қарай шамамен 6 км-да шағын өзендеңі қиып өтеді, Чжанъхә елді мекенінің орман басқармасының Эркәхә орманды қорғау станциясы және Цуйгань елді мекені арқылы өтеді, сосын бұрылады және оңтүстік-шығыс бағытында жүріп отырады, Уин және Хунсин елді мекендерінің арасымен бұрылады және жалпы оңтүстік бағытта жүреді, шағын өзен мен темір жолды қиып отырып, Дунфанхунцзининсо елді мекенінен солтүстік шығысқа қарай шамамен 3 км-да және Дунфэнцзининсо елді мекенінен оңтүстік-батысқа қарай шамамен 4 км-да өтеді, сосын жалпы оңтүстік-шығыс бағытында бұрылады және Юйдә елді мекені арқылы өтеді, Лянъцзянкоу елді мекенінен солтүстікке қарай шамамен 8 км-да темір жолды қиып өтеді, Цзямуси қаласынан солтүстік-шығысқа қарай шамамен 10 км-да Сунхуацзян өзенін қиып өтеді және одан әрі шығыс бағытына бұрылады, Шуаняшань қаласынан солтүстікке қарай шамамен 15 км-да, Юи елді мекенінен оңтүстік-батысқа қарай шамамен 4 км-да темір жолды қиып өтеді және Цюдалиньцы елді мекенінен оңтүстік-батысқа қарай шамамен 2 км-да орналасқан нүктеге дейін келеді.

Осы жерден сызық жалпы оңтүстік-батыс бағытына бұрылады, Цзяньшаньцзыңунь елді мекенінен батысқа қарай шамамен 7 км-да өтеді және Яндафан елді мекенінен батысқа қарай шамамен 3 км-да жалпы батыс бағытына бұрылады, Цинлуншань елді мекенінен солтүстікке қарай шамамен 5 км-да өтеді және Цяньцзинълинъчан елді мекені арқылы жүреді, сосын оңтүстік-батыс бағытына бұрылады, Боли елді мекенінің оңтүстік-шығыс бөлігі арқылы өтеді, одан әрі Сибэйлән елді мекенінен солтүстік-батысқа қарай шамамен 1 км-да және Бяньаньтуң елді мекенінен шығысқа қарай шамамен 10 км-да өтеді. Сонын сызық жалпы оңтүстік бағытқа бұрылады, Чайхә елді мекенінен, солтүстікке қарай темір жолды қиып өтеді, Чайхә елді мекенінің батыс

шеткегі аймағы арқылы өтеді, Муданьцзянь қаласынан шығысқа қарай шамамен 18 км-да темір жолды қып өтеді, Саньсинышань елді мекені мен Чжанцзядянь елді мекені арқылы өтеді. Сосын сзызық оңтүстік-батыс бағытқа бұрылады, Дасингоу елді мекенінен солтүстік-батысқа қарай шамамен 3 км-да темір жолды қып өтеді, Санъдаовань елді мекенінен оңтүстік-шығысқа қарай шамамен 8 км-да өтеді және Лаотоугоу елді мекенінен солтүстік-шығысқа қарай шамамен 10 км-да нүктеге дейін келеді. Осы жерден параллель бойынша сзызық шығыс бағытта ұзындығы шамамен 60-км-дай Тумэньцзянь өзенінің сол жағалауындағы Нанъян елді мекенінен солтүстік-шығысқа қарай шамамен 10 км-да орналасқан нүктеге дейін келеді, сосын оңтүстік-шығыс бағытқа бұрылады және Қытай Халық Республикасының, Ресей Федерациясының және Корей Халық Демократиялық Республикасының мемлекеттік шекаралары түйісуінің соңғы нүктесіне дейін - Тумэньцзянь өзенінің сол жағалауымен жүреді.

2. Батыс участкесі

Бұдан әрі сзызық деп аталатын, Келісімді қолданудың географиялық шектерін білдіретін Батыс участкесіндегі сзызық Қытай Халық Республикасының, Ресей Федерациясының және Монголияның мемлекеттік шекараларының түйісу нүктесінен - Куйтунъшань тауынан басталады және ҚХР мен Монголияның арасындағы мемлекеттік шекара сзызығының бойымен жалпы оңтүстік бағытта Тевайке елді мекенінен шығысқа қарай шамамен 52 км-да аты жоқ биіктікке дейін жүреді. Осы жерден сзызық меридиан бойынша оңтүстік бағытта ұзындығы шамамен 88 км болатын нүктеге дейін Куэртэлинъчан орман шаруашылығынан оңтүстік-шығысқа қарай шамамен 10 км-дағы нүктеге дейін жүреді, сосын Таэрлан елді мекенінен солтүстік-батысқа қарай шамамен 2 км-де және Буэрцзинь елді мекенінен шығысқа қарай шамамен 10 км-да өтеді. Сосын сзызық оңтүстік бағытқа бұрылады, Ээрцисыхэ өзенін және Булунътохай өзенінің батыс шетін қып өтеді, жалпы оңтүстік-батыс бағытына бұрылады, Аэртай көмір кендерінен оңтүстік-шығысқа қарай шамамен 15 км-да және Сахантунъго елді мекенінен солтүстік-батысқа қарай шамамен 1 км-да өтеді. Сосын сзызық батысқа қарай бұрылады, Уэрхэ елді мекенінен солтүстікке шамамен 9 км-да, Темэнълутаму елді мекенінен оңтүстікке қарай шамамен 9 км-да және Юэсюэти елді мекенінен оңтүстікке қарай шамамен 2 км-да өтеді, жалпы оңтүстік-батыс бағытқа бұрылады, Толи елді мекенінен оңтүстікке-шығысқа қарай 10 км-да өтеді, сосын оңтүстік бағытқа бұрылады, Мяоэргоу елді мекенінен солтүстік-батысқа қарай шамамен 7 км-да тас жолды қып өтеді. Бабаши елді мекенінен шығысқа қарай шамамен 8 км-да өте отырып, сзызық одан әрі жалпы оңтүстік-батыс бағытына бұрылады, Цзинхэ елді мекенінен шығысқа қарай шамамен 45 км-да темір жолды қып өтеді, Цзинхэ елді мекенінен оңтүстік-шығысқа қарай шамамен 26 км-да өтеді, сосын батыс бағытқа бұрылады, Майлунътуэр елді мекенінен

солтүстікке қарай өтеді және Саньтайлинъчан елді мекенінен оңтүстік-шығысқа қарай 14 км-да орналасқан нүктеге жақындайды.

Осы жерден сызық жалпы оңтүстік бағытқа бұрылады, Иин елді мекенінен шығысқа қарай шамамен 21 км-да өтеді, Аламайлай елді мекенінен шығысқа қарай шамамен 7 км-да және Емаду елді мекенінен солтүстік-батысқа қарай шамамен 6 км-да Іле өзенін қып өтеді. Сосын сызық оңтүстік-шығыс бағытына бұрылады, Емаду елді мекенінен оңтүстік-батысқа қарай шамамен 2 км-да өтеді, оңтүстік бағытқа бұрылады, Тэкесы елді мекенінен шығысқа қарай шамамен 16 км-да Тэкесы өзенін қып өтеді, Гункушитай елді мекенінен батысқа қарай шамамен 16 км-да өтеді, жалпы оңтүстік-батыс бағытына бұрылады, Тянышаньмай таулы жотасын қып өтеді, Лаохутай елді мекенінен оңтүстік-шығысқа қарай шамамен 14 км-да өтеді. Чаэрци елді мекенінен солтүстік-батысқа қарай шамамен 13 км-да сызық, Мучжаэртәхә өзенін қып өтеді, Чжамутай елді мекенінен солтүстік-шығысқа қарай шамамен 25 км-да тас жолды қып өтеді, Акэсу қаласынан оңтүстікке қарай шамамен 0 км-да бірнеше шағын өзендерді және тас жолды қып өтеді, Кэпин елді мекенінен солтүстікке қарай шамамен 10 км-да, Кэпинуигуншәмучан елді мекенінен оңтүстік-шығысқа қарай шамамен 5 км-да және Цюнпицянь елді мекенінен оңтүстікке қарай шамамен 16-км-да өтеді. Уцзяньфан елді мекенінен батысқа қарай шамамен 20 км-да сызық тас жолды және шағын өзенді қып өтеді, Лункоу елді мекенінен батысқа қарай шамамен 13 км-да Кэшигээрхә өзенін қып өтеді, сосын батыс бағытына бұрылады және Цзяши елді мекенінен солтүстікке қарай, Шулә елді мекенінен солтүстікке қарай, Шуфу елді мекенінен солтүстікке қарай Уця елді мекенінен оңтүстікке қарай шамамен 28 км-да орналасқан нүктеге дейін өтеді. Осы жерде сызық оңтүстікке бұрылады, Бяоэртокой елді мекенінен батысқа қарай шамамен 4

км-да жәнел Цякәләгәли елді мекенінен шығысқа қарай шамамен 3 км-да өтеді, сосын шағын өзенді қып өтеді және соңғы нүктө - Булунькоу елді мекеніне дейін келеді.

Осы суреттеме 1993 жылы Қытайда басып шығарылған 1:1000000 масштабындағы карта бойынша жасалған.

III. Хабаровск мен Владивосток
сезімтал аудандарының шектерін білдіретін
сызықтың өтуінің мәтіндік суреттемесі

1. Хабаровск сезімтал ауданы

Бұдан әрі сзыық деп аталатын, Хабаровск сезімтал ауданының географиялық шектерін білдіретін сзыық Краснореченское елді мекенінің оңтүстік-батысымен 1 км-да жағалау сзығында орналасқан нүктеден басталады.

Осы жерден сзыық жалпы солтүстік-шығыс және солтүстік бағыттарда жүреді, сосын солтүстік-батысқа бұрылады және Лесное аралына дейін солтүстік және солтүстік-шығыс бағыттарда өтеді.

Осы жерде сзыық шығысқа бұрылады және Хохлацкая тармағы бойынша 9 км-дей жүреді, сосын оңтүстік-шығысқа бұрылады және Виноградовка елді мекенінің солтүстігімен 2 км-да жағалауға шығады, оны сезімтал ауданының шектерінде қалдырады және сол бағытта жүреді.

Заозерное елді мекенінің оңтүстік-батысымен I км-да сзыық бұрылады және оңтүстік, оңтүстік-шығыс бағыттарда жүреді, Восточное елді мекенінің шығыс шеткі аймағына жақындайды және шығысқа бұрылады. Осы бағытта сзыық Сита өзеніне дейін келеді, оны қызып өтеді, солтүстік-шығысқа қарай бұрылады және Сита өзенінің оң жағалауы бойынша өтеді, ал сосын Петропавловское көлінің шығыс жағалауы бойынша Чичаговка елді мекеніне дейін келеді.

Осы жерде сзыық бұрылады және жалпы шығыс, ал сосын оңтүстік-шығыс, оңтүстік және оңтүстік-бағыттарда батпақты жерлермен, Таежное елді мекенін айналып өтіп және Гнилой Ключ көлінің шығыс жағалауы, Благодатное, Лесное, Дружба елді мекендерінің оңтүстік шеткі аймақтары, Некрасовка елді мекенінің солтүстік шеткі аймағы бойынша жүреді.

Одан әрі сзыық батысқа бұрылады, Сосновка елді мекенінің оңтүстік шеткі аймағындағы темір және тас жолдарды қызып өтеді, сол бағытта Краснореченское елді мекенінің оңтүстігімен жүреді, осы елді мекенінің оңтүстік-батыс шет аймағында солтүстік-батысқа бұрылады және сзықтың соңғы нүктесі - Краснореченское елді мекенінің оңтүстік-батысымен 1 км-да жағалау сзығында орналасқан нүктеге жақындайды.

2. Владивосток сезімтал ауданы

Бұдан әрі сзыық деп аталатын, Владивосток сезімтал ауданының географиялық шектерін білдіретін сзыық Рейнеке және Петр Великий шығанағындағы Рекорда аралдарының арасындағы Амурск бұғазының ортасында орналасқан нүктеден басталады.

Одан әрі сзыық жалпы солтүстік, ал сосын солтүстік-шығыс бағыттарда Амурск шығанағының акваториясы бойынша жағалау сзығынан 2-3 км-де жүреді, Угловое шығанағының ортасы бойынша өтеді және Прохладное елді мекенінің шығысымен жағалауға шығады.

Осы жерден сзыық жалпы солтүстік-шығыс, шығыс, оңтүстік-шығыс, ал сосын

Угловое елді мекенінің солтүстік-батыс шеткі аймағы бойынша оңтүстік бағыттарда, Артем елді мекенінің солтүстік шеткі аймағы бойынша өтеді, Кролевецкое көлін қызып өтеді, Артемовка өзеніне дейін Артемовский елді мекені арқылы келеді.

Одан әрі сызық жалпы оңтүстік, ал сосын оңтүстік-батыс бағыттарда Артемовка өзені бойынша оның құйылсына дейін, сосын Муравьино бухтасының және Уссурийск шығанағының акваториясы бойынша жағалау сыйығынан 1-5 км-да өтеді және сыйықтың соңғы нүктесі - Амурск бұғазының ортасында орналасқан нүктеде аяқталады.

Осы суреттеме бұрынғы КСРО-да 1985, 1986 және 1991 жылдарда басып шығарылған I: 500000 масштабының топографиялық картасы бойынша жасалған.

Қазақстан Республикасы, Қырғыз

Республикасы, Ресей Федерациясы,
Тәжікстан Республикасы және
Қытай Халық Республикасы
арасындағы шекара аудандағы
қарулы күштерді өзара қысқарту
туралы келісімге
Қосымша

Ақпаратпен алмасу туралы

Хаттама

Тараптар, бұдан әрі Келісім деп аталатын, 1997 жылғы 24 сәуірдегі Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан Республикасы және Қытай Халық Республикасы арасындағы шекара аудандағы қарулы күштерді өзара қысқарту туралы Келісімнің 9-бабына сәйкес ақпаратпен алмасуға қатысты процедуralар мен ережелер туралы мынадай уағдаластыққа қол жеткізді.

1 бөлім

1. Тараптар Келісімінің 9-бабына сәйкес Келісімді қолданудың географиялық шектерінде орналасқан жаяу әскерлерде, әскери-әуе күштерде, ӘШҚ авиациясында, шекара әскерлерде (шекара бөлімдерде), Келісімге сәйкес қысқартылатын және шектелетін жеке құрам, қару-жарақ және әскери техника туралы ақпаратпен алмасады. Ақпараттың мазмұнына мыналар кіреді:

I. Полктен, жеке батальоннан, эскадрилиядан және оларға балама құрамалар мен жоғарысынан бастап жаяу әскерлері, әскери әуе күштері, ӘШҚ авиациясы, шекара әскерлері (шекара бөлімдері) әскери құрамалардың, аталуы, тіркелу нөмірі және бағыныштылығы.

II. Әскери құрамалардың орналасқан орны, жеке құрамы, қару-жарағы

және әскери техникасы туралы мәлімет.

1) Географиялық атауын және координатын 10 секундқа дейін дәл көрсете отырып, әскери құрамалардың орналасқан орны.

2) Әскери құрамалардың жеке құрамының штаттық саны.

3) Әскери құрамалардың (категориялары мен типі бойынша саны) қару-жарағы және әскери техникасы туралы көрсеткіші:

А. Үрыс танкілері.

Б. Броняланған үрыс машиналары.

В. 122 мм және жоғары калибрлі артиллеријалық жүйелер.

Г. Тактикалық зымырандардың ұшыру қондырғылары.

Д. Үрыс ұшақтары, сондай-ақ барлау ұшақтары және РЭК.

Е. Үрыс тікұшақтары.

2. Осы бөлім бойынша ақпарат осы Хаттамаға қоса берілетін 1 және 2-кестелер нысаны бойынша беріледі.

II бөлім

1. Тараптар Келісімді қолданудың географиялық шектерінде қару-жарақты және әскери техниканы қоймалық сақтау орындары туралы ақпаратпен алмасады. Осы ақпаратта мыналар аталауды:

I. Келісімге сәйкес қысқартылатын және шектелетін қару-жарақты және әскери техниканы жинақтау орнының аталуы, тіркеу нөмірі, географиялық аты және координаты, сондай-ақ бағыныштылығы.

II. Категориялары мен типтері бойынша жинақталатын қару-жарақ пен әскери

техника саны.

2. Осы бөлім бойынша ақпарат осы Хаттамаға қоса берілетін 3 кесте нысаны бойынша беріледі.

III бөлім

1. Тараптар қару-жарақ пен әскери техниканы қысқарту орындары туралы ақпаратпен алмасады, оған кіретіндер:

I. Қысқарту орнының аталуы, географиялық аты және координаты.

II. Категориялар мен типтері бойынша санын көрсете отырып, әрбір

қысқартылатын орындағы қысқаруға тиісті қару-жарақ пен әскери техника.

2. Осы бөлім бойынша ақпарат осы Хаттамаға қоса берілетін 4 кесте нысаны бойынша беріледі.

IV бөлім

1. Тараптар бір-біріне әрбір бақылау объектісіне байланысты өздерінің бақылау объектілері мен кіру/кету пункттері туралы ақпарат береді.

2. Осы бөлім бойынша ақпарат осы Хаттамаға қоса берілетін 5-кесте нысаны бойынша беріледі.

V бөлім

Тараптар осы Хаттаманың II. III және IV бөлімдеріне сәйкес ақпарат береді:

1. Тараптар Келісімнің күшіне енген күнінен бастап 60 күн ішінде Келісімнің күшіне енген күніне нақты ақпарат береді.

2. Тараптар жыл сайын, Келісімнің күшіне ену жылынан басқа, 15-желтоқсанда келесі жылдың 1-қаңтарының жағдайы бойынша ақпарат береді.

VI бөлім

Тараптардың бірі Келісімді қолданудың географиялық шектерінде Келісіммен

белгіленген жеке құрам бойынша шекті деңгейді уақытша көбейткен жағдайда осы Тарап осы жайлыш басқа Тарапты уақытылы ақпарат береді. Осы ақпараттың мазмұнына кіретіндер: шекті деңгейді уақытша

көбейткен жеке құрам саны, сондай-ақ уақытша көтерудің себептері және жеке құрамның болжамды болу мерзімі.

VII бөлім

Тараптар бірлескен бақылау тобының мәжілісінде бір-біріне соңғы өткен топ мәжілісі уақытысының мерзімі аралығындағы қысқартылған әскери құрам, жеке құрам, қару-жарақ және әскери техника туралы ақпарат береді.

VIII бөлім

Тараптар бір-біріне осы Хаттамаға қоса берілетін кестелерге және

Келісімнің 9-бабының 3-тармағында айтылған процедуralарға сәйкес осы Хаттамаларда айтылған ақпараттарды береді.

IX бөлім

Осы Хаттама Келісімнің біртұтас бөлігі болып табылады, Келісім күшіне енген күнінен бастап күшіне енді және Келісімнің қолданыс мерзімі ішінде қолданыста болады.

Осы Хаттама бес данада әрқайсысы орыс және қытай тілдерінде жасалды, сондай-ақ орыс және қытай тілдеріндегі барлық мәтіннің күші бірдей.

I кесте

Полктен және одан жоғарысынан бастап
(күні, айы ____ жылы жағдайы бойынша)

жаяу әскерлер, әскери әуе күштер, ӘШҚ авиациясы, шекара әскерлер

(шекара бөлімдер) әскери құрамаларын ұйымдастыру

p/c	Құраманың тіркеу	Құраманың аты	Бағыныштылығы	
N	нөмірі	(ataluы)	(бір сатыға жоғары)	
1	2	3	4	

N 2 кесте

Жеке құрам, қару-жарақ және әскери (күні, айы, ____ жылы жағдайын бойынша)
туралы ақпарат

p/c	Құрам.	Бөлімнің Тұрған жері	Жеке	Ұрыс	Броня.	122 мм және	
N	ның тір. аты	(орналасуы) құрам.	танкі. ланған	одан жоғары			
	кеу (ataluы) (география. ның	лері ұрыс маши. калибрлі					
	нөмірі	лық аты, штаттық (бір) налары артиллерия.					
	координаты) саны	(бір) лық жүйелер					
	(адам)	(бір)					
1	2	3	4	5	6	7	8

таблицаның жалғасы

Тактикалық	Ұрыс ұшақтары	Барлау	Ұрыс тік	
зымырандардың (бір)		ұшақтары және ұшақтары(бір)		
ұшыру қондыр.	ЭРК (бір)			
ғылары (бір)				
9	10	11	12	

3-кесте

Қару-жарақ пен әскери (күні, айы, жылды, жағдайы бойынша)

Қоймалық сақтау орындары туралы ақпарат

p/c	Тіркеу нөмірі	Жинақтау	Тұрған жері	Қару-жарақ	Қару-жарақ			
N		орнының	(географиялық	пен әскери	пен әскери тех.			
			аты	аты, коорди.	техниканың	ніканды саны		
			(ataluы)	наты)	категория.			
					сы, типі			

4-кесте

Қару-жарақ пен әскери техниканы қысқарту

орындары туралы ақпарат

p/c	Тіркеу нөмірі	Қысқарту	Географиялық	Қару-жарапқ	Қару-	Қару-						
N	орында.	аты, коорди.	пен әскери	жарақ	жарақ пен							
		рының	наты	техниканың	пен	әскери						
		аты		категория.	әскери	техниканы						
		(ataluы)		сы	техни.	ның саны						
1	2		3		4		5		6		7	

5-кесте

Бақылау объектілері туралы ақпарат

p/c	Кұраманың	Кұрама.	Тұрған	Кіру/кету	Жеке	Қару-	Қару-			
N	тіркеу	ның аты	жері (гео.	пункті	құра-	жарақ	жарақ пен			
	нөмірі	(ataluы)	графиялық		маның	пен	әскери			
			аты, коор.		штат	әскери	техника.			
			динаты)		саны	техни.	ның саны			
							каның			
							катего.			
							риясы			
							мен типі			

Қазақстан Республикасы, Қырғыз
Республикасы, Ресей Федерациясы,
Тәжікстан Республикасы және Қытай
Халық Республикасы арасындағы
Шекара аудандағы қарулы күштерді өзара
қысқарту туралы Келісімге
Қосымша

Бақылау және тексерулер туралы
Хаттама

Тараптар бұдан әрі қарай Келісім деп аталатын, 1997 жылғы
24 сәуірдегі Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей
Федерациясы, Тәжікстан Республикасы және Қытай Халық Республикасы
арасындағы Шекара аудандағы қарулы күштерді өзара қысқарту туралы
келісімнің 10-бабына сәйкес бақылау мен тексерулерді жүргізу тәртібін
реттейтін прөцедуралар мен ережелер туралы келесі уағдаластыққа қол
жеткізді.

I бөлім. Терминдер

Осы Хаттаманың мақсаттары үшін төмендегі терминдер қолданылады:

1. "Инспекция жүргізуші Тарап" - инспекцияны сұрататын және жүргізетін Келісімге қатысушы Тарапты білдіреді.
2. "Инспекция жүргізілетін Тарап" - өз аумағында инспекцияны қабылдайтын Келісімге қатысушы Тарапты білдіреді.
3. "Инспектор" - инспекторлар тізіміне енгізілген инспекция жүргізуші Тараптың кез келген өкілін білдіреді.
4. "Инспекциялық топ" - инспекция жүргізуші Тараптың нақты инспекцияны жүргізу үшін тағайындалған инспекторларынан тұратын топты білдіреді.
5. "Алып жүретін топ" - инспекция жүргізілетін Тараптың инспекциялық топты нақты инспекция жүргізу барысында алып жүру үшін бөлген адамдардан тұратын топты білдіреді.

6. "Инспекция орны" - нақты инспекция жүргізілетін ауданды орынды немесе объектіні білдіреді.

7. "Бақылау объектісі":

А. Олардың тұрақты дислокациясы орны шекарасында Келісімге сәйкес шектелетін және олар туралы Ақпаратпен алмасу туралы хаттаманың 1-бөліміне сай мәлімденетін қару-жарағы мен әскери техникасы бар әскери құраманы немесе ұйымдастырылу деңгейіндегі бригада, полк, жеке батальон (дивизион, эскадрилья) бөлімін, жеке орналасқан батальонды, эскадрильяны немесе оларға баламалы бөлімдерді;

Б. Ақпаратпен алмасу туралы хаттаманың III бөліміне сай мәлімденетін қару-жарақ пен әскери техниканы қысқарту орнын;

В. Ол туралы Ақпаратпен алмасу туралы хаттаманың II бөліміне сай мәлімденетін, Келісімге сәйкес шектелетін қару-жарақ пен әскери техниканы сақтаудың қоймалық орнын;

Г. Ақпаратпен алмасу туралы хаттаманың 1 бөліміне сай олардың тұрақты дислокация орны мәлімденетін бригада, полк, жеке батальон, эскадрилья ұйымдастыру деңгейіндегі немесе жеке орналасқан батальон, экскадрилья (шекарадан өткізу пункттерінде шекаралық бақылауды жүзеге асыратын бөлімдер мен бөлімшелерді қоспағанда) оларда Келісім қамтитын қару-жарақ пен әскери техниканың болуына қатыссыз мемлекеттік шекараны қорғау бойынша міндеттерді атқарушы әскери құрама немесе шекара әскерінің (шекара бөлімдерінің) бөлімдерін білдіреді.

8. "Жеке орналасқан батальон" - бригада, полк құрамына құрылымды кіретін, алайда бригада, полк дислокациясының негізгі орнынан 10 км және одан да көп қашықтықта орналасқан батальонды білдіреді.

9. "Сезімтал пункт" - инспекция жүргізілетін Тарап алып жүруші топ арқылы сезімтал деп белгілеген және оларға баруға кешіктіру немесе қабыл алмау мәлімденуі мүмкін кез келген әскери техниканы, құрылышты немесе орынды білдіреді.

10. "Келу/кету пункті" - Тарап көрсеткен инспекциялық топ инспекциялар жүргізу үшін келетін және олар аяқталғаннан кейін кететін шекарадан өту пунктін білдіреді.

11. "Көрсетілген аудан" - Келісімді қолданудың географиялық шектерінің кез келген орнындағы, оның шектерінде талап бойынша инспекция жүргізуі мүмкін ауданды білдіреді. Көрсетілген ауданның алаңы 16 шаршы километрден аспауы керек. Осы аудандағы кез келген екі нұктеде арасындағы ешбір тік сызық 6 километрден аспауы керек.

II бөлім. Жалпы ережелер

1. Тараптардың әрқайсысы Келісімнің ережелерін сақтауға бақылауды қамтамасыз ету үшін Келісімді қолданудың географиялық шектерінде осы Хаттаманың ережелеріне сәйкес инспекциялар жүргізуге құқылы және қабылдауға міндеттенеді.

2. Бұндай инспекциялардың мақсаттары төмендегілер болып табылады:
 - А. Ақпаратпен алмасу туралы хаттамаға сай берілген ақпарат негізінде Тараптардың Келісім бекіткен сандық шектеуді сақтауын бақылау;
 - Б. Қысқартудың тәртібі туралы хаттамаға сәйкес Келісімді қолданудың географиялық шектерінде қысқарту орындарындағы қару-жарал пен әскери техникины қысқарту процесін бақылау.
3. Тараптардың әрқайсысы қысқарту кезінде Шығыс және Батыс участекелердің әрқайсысында жылына 3-тен көп емес және қысқартуды аяқтағаннан кейін Шығыс және Батыс участекелердің әрқайсысында жылына 2-ден көп емес инспекциялар жүргізуге құқылы және қабылдауға міндеттенеді. Әрбір инспекция барысында 3-тен көп емес бақылау объектілері тексерілуі мүмкін.
4. Инспекторлар инспекция жүргізу кезінде дипломаттық агенттер 1961 жылғы 18 сәуірдегі Дипломатиялық қатынастар туралы Вена Конвенциясының 29-бабына, 30-баптың 2-тармағына, 31-баптың 1, 2 және 3 тармақтарына, 34 және 35 баптарына, сондай-ақ 36-баптың 1-тармағы (b) тармақшасына сай пайдаланатын артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдаланады.
5. Инспекция барысында алынған кез келген ақпаратты Тараптардың келісімінсіз ашуға, жариялауға және үшінші тарапқа беруге болмайды.
6. Шығыс және Батыс участекелерде бір уақытта бір инспекциялық топтан артық болмауы тиіс.
7. Тараптар Келісім күшіне енген күннен бастап 60 күн ішінде инспекторлар тізімімен алмасады. Тізімде инспекторлардың толық аты, фамилиялары, жынысы, туған күні, туған орны және паспорт нөмірлері көрсетіледі. Тараптардың әрқайсысынан инспекторлар саны 100 адамнан аспауы керек.
8. Тараптардың әрқайсысы өз инспекторларының тізіміне өзгерістер енгізуге құқылы. Бұндай өзгерістер екінші Тарапқа жылына бір рет 1 желтоқсанға дейін хабарланады.
9. Тараптардың әрқайсысы екінші Тараптар бас тарту құқығынсыз, осы бөлімнің 7 және 8-тармақтарына сәйкес мәлімденетін инспекторлар тізімінен кез келген адамды алып тастау талабын қоя алады.
10. Тараптар Келісім күшіне енген күннен бастап 60 күн ішінде өздерінің келу/кету пункттері жайлы мәлімдемелермен алмасады. Тараптардың әрқайсысы бұрында көрсетілген келу/кету пунктін, ол туралы екінші Тарапқа осындай өзгерістер мен қосуларға дейін 60 күн бұрын мәлімдей отырып, өзгертуге немесе жаңасын қосуға құқылы.
11. Бақылаудың әрбір объектісі, олар арқылы осы бақылау объектісінің инспекциясын жүргізу үшін инспекциялық топ келетін бір немесе бірнеше келу/кету пункттерімен байланыста болуы тиіс.
12. Кез келген инспекциялық топтағы инспекторлар саны 7 адамнан аспауы керек.

13. Эрбір бақылау объектісінің инспекциясы немесе қысқарту орнының инспекциясы, немесе талап бойынша инспекция бір инспекция болып есептеледі және инспекция жүргізуі Тарап жүргізуі мүмкін инспекциялар квотасынан сыйылып тасталады.

14. Инспекцияның кез келген орнында инспекциялық топ 24 сағаттан артық болмауы тиіс. Инспекциялық топ қатарынан 3 нақты инспекция жүргізуге құқылы.

15. Шығыс және Батыс участкелері үшін кезекті инспекциялық топтың инспекция жүргізу үшін келуі мен алдыңғы инспекциялық топтың инспекцияны аяқтағаннан кейін кетуі арасындағы уақыт мерзімі 30 күннен кем болмауы керек.

16. Инспекция жүргізілетін Тарап инспекциялық топты азық-түлікпен, тұрғын-жәймен, көлікпен, жұмыс орнымен және қажет болғанда медициналық көмекпен қамтамасыз етеді.

17. Инспекция жүргізуі Тарап өз инспекторларын бекітілген келу/кету пунктіне және кері қарай тасымалдау бойынша шығындарды көтереді. Инспекция жүргізілетін Тарап инспекция жүргізуі Тарап инспекторларының өз аумағында болуына байланысты шығындарды көтереді.

18. Осы Хаттамаға сәйкес талап етілетін барлық мәлімдемелер мен ақпарат жазбаша нысанда дипломатиялық арналар немесе Тараптар қосымша уағдаласуы мүмкін басқа арналар арқылы беріледі.

19. Тараптар олар туралы Тараптар Келісім күшіне енгеннен кейін 30 күннен кешіктірмей хабарлайтын түнгі уақытта, демалыс күндері мен мейрамдарда инспекция жүргізбейді. Келісімнің барлық қолданыс мерзімінің ішінде Тараптардың әрқайсысы мейрамдар тізбесіне өзгертулер енгізуге құқылы.

III бөлім. Инспекция жүргізу ниеті туралы мәлімдеме және келуге/кетуге байланысты процедуralар

1. Инспекция жүргізуі Тарап инспекция жүргізілетін Тарапқа өзінің инспекция жүргізу ниеті туралы мәлімдейді. Бұндай мәлімдемелер осы Хаттаманың 18-бөліміне сәйкес инспекциялық топтың инспекция жүргізілетін Тарап аумағындағы келу/кету пунктіне келуінің есепті уақытына дейін кем дегенде 10 тәулік бұрын беріледі.

Мәлімдемелерде:

- 1) пайдаланылатын келу/кету пункті;
- 2) келу/кету пунктіне келудің есепті уақыты;
- 3) бақылау объектілерінің, соның ішінде қысқарту орындарының тіркелу нөмірлері, ал талап бойынша инспекцияны жүргізу кезінде - инспекцияланатын ауданның шекараларын анықтайтын кем дегенде 4 нүктенің координаталары;
- 4) бірінші инспекция талап бойынша инспекция немесе бақылау объектілерінің инспекциясы немесе қысқарту орындарының инспекциясы болып табылатындығы -

осы туралы мәлімдеме; егер жүйелі инспекциялар арасында талап бойынша инспекция болса, онда инспекциялар талап бойынша инспекциядан басталуы тиіс;

5) инспекторлардың толық аты, фамилиялары, жынысы, туған күні мен орны, паспорт нөмірлері көрсетіледі.

2. Осы бөлімнің 1-тармағында аталған мәлімдемелер инспекция жүргізілетін Таратың тілінде (орыс немесе қытай тілдерінде) беріледі.

3. Инспекция жүргізілетін Тарат инспекция жүргізу туралы мәлімдемені алғаннан кейін 3 тәулік ішінде инспекция тобының есепті келу уақытын және инспекция жүргізу үшін келу/кету пунктін растайды.

4. Егер инспекция жүргізілетін Таратың форс-мажорлық жағдайлардың іс-әрекетіне байланысты инспекция жүргізу ниеті туралы мәлімдеменің қандай да бір тармағын орындауды қамтамасыз ету мүмкіндігі болмаса, ол инспекция жүргізуши Таратқа барынша тез арада тиісті түсіндірuler жібереді. Инспекция жүргізуши Тарат осы бөлімнің 1-тармағына сәйкес инспекция жүргізу ниеті туралы жаңа мәлімдеме жіберуге құқылы.

5. Егер инспекциялық топ инспекция жүргізу ниеті туралы мәлімдемеде көрсетілген келу уақытынан үш сағаттан көп кешіксе, онда бұл инспекция кейінге қалдырылған болып есептеледі.

6. Инспекция жүргізілетін Тарат инспекциялық топты қарсы алу, оған тиісті мемлекеттің аумағына келуге, алып жүргүре байланысты барлық нысандылықты тезірек орындауға жәрдемдесу және инспекциялық топ кеткенге дейін басқа да жәрдем көрсету үшін келу/кету пунктіне алып жүруші топты жібереді. Инспекция жүргізілетін Тарат инспекциялық топтың инспекция жүргізілетін Таратың аумағында болуы кезінде қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

7. Келу/кету пунктіне келу және қайта оралу уақытын инспекциялық топ та, алып жүруші топ та тіркейді.

8. Жүйелі инспекциялар жүргізген жағдайда, инспекциялық топ келу/кету пунктіне келгенге дейін 1 сағат ішінде инспекцияның алғашқы орнын жариялады.

9. Инспекциялық топқа, инспекция процесінде алып жүруші топ айқындаған тәртіпте өз материалдары мен аппаратураларын, атап айтқанда, карталарын, схемаларын, таблицаларын және басқа да географиялық материалдарын, бинокльдерін, бейне камераларын, фотоаппараттарын, диктофондарын, рулеткаларын, электр фонариқтерін, магнитті компастарын және портативті компьютерлерін әкелуге және пайдалануға рұқсат етіледі.

10. Инспекциялық топ әкелген аппаратура алып жүруші топтың келу/кету пунктінде қарауынан өтуі тиіс. Егер тексеруден кейін алып жүруші топ, аппаратура осы Хаттамаға сай инспекция талаптарына сыйыспайтын функцияларды атқару мүмкіндігі бар деп анықтаса, онда алып жүруші топ бұл аппаратураны пайдалануға рұқсат бермеуге және оны инспекциялық топ қайтып оралғанға дейін келу/кету пунктінде

ұстап қалуға құқылы.

11. Инспекция жүргізілетін Тарап инспекциялық топты инспекция орнына ең жылдам көлік құралдарының көмегімен жеткізуі қамтамасыз етеді.

Инспекциялық топты келу/кету пунктінен инспекцияның алғашқы орнына жеткізу уақыты не бір инспекцияның аяқталуы мен келесі инспекция орнына келу аралығындағы уақыты, не соңғы инспекцияның аяқталуынан кейін келу/кету пунктіне қайтып келу кезіндегі уақыт 12 сағаттан аспауы керек. Егер инспекция орны жолы қыын жерде орналасса, инспекциялық топ, егер инспекциялық және алып жүруші топтар басқаша уағдаласпаса, 18 сағаттан кешіктірілмей жеткізіледі.

12. Инспекция жүргізілетін Тарап инспекциялық топты инспекция орнына инспекция жүргізілетін Тарап таңдаған әдіспен және маршрутпен жеткізеді.

IV бөлім. Инспекцияларды жүргізудің жалпы ережелері

1. Инспекторлар мен алып жүруші топтың мүшелері оларды тиісінше инспекторлар және алып жүруші топ мүшелері ретінде көрсететін инспекция жүргізілетін және инспекция жүргізетін Тараптардың тілдеріндегі айырмалық белгілерін тағып жүреді.

2. Инспекциялық топ инспекция жүргізілетін Тарап аумағындағы келу/кету пунктіне келген сәттен бастап өз міндеттерін орындауға кірісken болып есептеледі және инспекция жүргізілетін Тарап аумағындағы келу/кету пунктінен кеткеннен кейін өз міндеттерін орында болған болып есептеледі.

3. Инспекторлар өздерінің артышылықтары мен иммунитеттеріне зиян келтірместен, инспекция жүргізілетін Тарап аумағында қабылданған зандар мен қаулыларды құрметтейді және сақтайды.

4. Инспекция жүргізетін Тарап инспекциялық топтың алып жүруші топпен инспекция жүргізілетін Тарап тілінде еркін сөйлесу мүмкіндігінің болуын қамтамасыз етеді. Инспекциялық топ пен алып жүруші топ арасындағы келісу бойынша инспекторлар мен алып жүруші топтың мүшелері өзге тілдерде де сөйлесе алады.

5. Инспекторлар инспекция жүргізілетін Тарап аумағында болған кезеңде қажет болса, инспекция жүргізілетін Тараптың беретін байланыс құралдарын пайдалана отырып, инспекция жүргізуі Тараптың елшілігі немесе консулдығымен байланыс жасай алады.

6. Инспекторлардың келу/кету пунктіне баруын талап ететін төтенше жағдайлар кезінде алып жүруші топ бұндай сапарды ұйымдастырады.

7. Алып жүруші топ инспекция барысында инспекциялық топ пайдаланатын аппаратураны бақылауға құқылы.

8. Инспекторлар өз міндеттерін орындау барысында инспекция орнында жасалып жатқан іс-қимылдарға араласпайды және инспекция орнында қауіпсіздік техникасының ережелері мен әкімшілік процедураарды бұзуы мүмкін іс-әрекеттерді жасамайды.

9. Инспекция жүргізілетін Тарап инспекция орнында инспекциялық топ пайдалануы үшін жұмыс істеу, аппаратураны сақтау, демалыс пен тамақтану үшін үй-жайлар береді

10. Инспекция жүргізілетін Тарап инспекция жүргізу кезінде қажет болғанда инспекция жүргізуші Тарапқа жоғары өткіштік мүмкіндігі бар көлік қуралдарын береді.

11. Инспекторлар бақылау объектісіне инспекция немесе талап бойынша инспекция кезінде Келісімнің қолданыс аясына түсетін қару-жарақ пен әскери техника бар кез келген құрылышқа кіруге құқылы. Қысқарту орнының инспекциясын жүргізу кезінде инспекторлар қысқарту жүзеге асырылып жатқан цехқа кіруге құқылы.

Инспекторлардың, оларға жабдықталмаған кіру орны 2 метрден кем құрылыштарға кіруге құқы жоқ.

12. Инспекторлар бақылау объектісінің немесе көрсетілген аудан шектеріндегі инспекция кезінде ұшақтарға арналған стационарлық баспаңа ішіне, онда келісімнің қолданыс аясына түсетін қару-жарақ пен әскери техника барлығына көз жеткізу үшін қарауға құқылы.

13. Инспекторлар бақылау объектісінің немесе көрсетілген аудан шектеріндегі инспекция кезінде қару-жарақ пен әскери техника, олардың санын көзben шолып растау үшін қажет шамадағана бара алады.

14. Инспекция жүргізілетін Тарап техниканың жекелеген сезімтал бірліктерін (жекелеген элементтер, тораптар және техника агрегаттары) қаптауға және сезімтал пункттерді жариялауға құқылы. Сезімтал пункттердің ауданы мүмкіндігінше шектеулі болуы тиіс.

15. Инспекция жүргізілетін Тарап инспекция жүргізуші Тарапқа кез келген сыртқы көлемі (ені, биіктігі, ұзындығы немесе диаметрі) екі метрден кем, қапталған объектілерді (контейнерлерді) көрсетуден бас тартуға құқылы.

16. Сезімтал пункттерді немесе қапталған объектілерді (контейнерлерге) көрсетуден бас тартқан жағдайда, алып жүруші топ, оларда Келісімнің қолданыс аясына түсетін қару-жарақ пен әскери техника болуы-болмауы туралы түсініктер береді. Алып жүруші топ бұндай қару-жарақ пен әскери техника болса, олардың санатын, типтерін және санын жариялайды.

17. Инспекторлар алып жүруші топтың қатысуымен оған алдын-ала хабарлай отырып, Келісімнің қолданыс аясына түсетін және ашық аудандарда орналасқан 50 бірліктен кем емес қару-жарақ пен әскери техниканы тек тіркеу үшін және осындағ қару-жарақ пен әскери техника жөнінде инспекция процесі кезінде шешілмеген түсініксіз мәселелерді құжаттау үшін фототусірілімдер мен бейнетүсірілімдерді жүргізе алады. Алып жүруші топ инспекциялық топпен бірлесе қызмет атқарады әрі фото және бейне түсірілімдер жүргізілетін нүктені анықтауға құқылы.

18. Қару-жарақ пен әскери техниканы тіркеу үшін 35 миллиметрлік үлдір және

бейнекамералар қолдануы мүмкін, ал түсініксіз мәселелерді құжаттау үшін тез арады суретті басып шығаратын мүмкіндігі бар фотоаппараттар қолданылады.

19. Анықталмаған мәселелер бойынша түсініктер мен осыған байланысты фотографиялар инспекция туралы есепке тіркеледі.

20. Егер инспекция барысында инспекциялық топ алып жүруші топ қысқартылған деп жарияланған әскери техниканы кездестірсе, ол Қысқарту тәртібі туралы хаттамада көрсетілген процедураларға сәйкес олардың қысқартылғанын растау үшін осындай техника бірліктерінің инспекциясын жүргізуге құқылы.

21. Инспекция осы Хаттаманың II бөлімі 15-тармағының ережелерін сақтай отырып, инспекция туралы есепке екі Тарапта қол қойғаннан кейін аяқталған болып есептеледі.

22. Инспекциялық топ инспекция аяқталғанға дейін 3 сағаттан кешіктірмей инспекцияның жаңа орны туралы немесе өзінің келу/кету пунктіне қайтуы туралы ниетін мәлімдейді.

Инспекция жүргізілетін Тарап осы Хаттаманың III бөлімі II тармағының ережелерін сақтай отырып, егер инспекциялық топ пен алғаш жүруші топ басқаша келіспесе, мүмкіндігінше тез арада инспекциялық топтың инспекцияның жаңа орнына немесе келу/кету пунктіне жетуін қамтамасыз етеді.

23. Инспекциялық топ осы Хаттаманың II бөлімінің және III бөлімінің ережелерін сақтай отырып, келесі инспекциялар туралы мәлімдеуге құқылы:

А. алдағы инспекция орнына келу/кету пунктімен байланысты кез келген бақылау объектісінде; немесе

Б. инспекциялық топ келген келу/кету пункті ең жақын келу/кету пункті болып табылатын кез келген көрсетілген аудан шектерінде; немесе

В. инспекциялық топ келген келу/кету пунктімен байланысты қысқартудың кез келген орнында.

24. Инспекциялық топ, өзі инспекция жүргізген инспекция жүргізілген Тараптың аумағынан, егер басқаша уағдаластыққа қол жетпесе, келу жүзеге асырылған келу/кету пункті арқылы кетеді.

V бөлім. Бақылау объектілерінің инспекциясы

1. Тараптардың әрқайсысы осы Хаттаманың 1 бөлімі, 7-тармағы A, B, Г-тармақшаларында анықталғанындағы әскери құрамалар немесе бөлімдердің инспекциясын жүргізуге құқылы.

Бақылау объектісінің инспекциясынан бас тартуға болмайды. Бұндай инспекция тек форс-мажорлық жағдайларда ғана кешіктіріле алады.

2. Инспекциялық топ бақылау объектісіне келгеннен кейін алып жүруші топ оны дайындық кенесін өткізу орнына алып барады, оған ол жерде бақылау объектісі схемасының 3-тен кем емес данасы табыс етіледі.

Бақылау объектісі схемасының мазмұнында:

А. шын солтүстікті көрсете отырып, 10 секундқа дейінгі дәлдікпен бақылау объектісі шенберіндегі географиялық координаталар;

Б. схема масштабтары;

В. бақылау объектісіне, оның тіркеу нөмірлерін көрсете отырып, жататын аудандардың анық сыйылған шекаралары;

Г. есіктерінің ені 2 метрден аса болатын жайлар, осы жайларға дайындық кеңесін жүргізу орнынан баратын жолдар және осындағы жайлар арасындағы жолдар;

Д. бақылау объектісіне барлық кіру орындары;

Е. осы Хаттаманың IV бөлімі 9-тармағына сәйкес берілетін жайлардың орналасу орындары.

3. Бақылау объектісі схемасын тапсырғаннан кейін, егер инспекциялық топ пен алғаш жүруші топ басқаша уағдаласпаса, ұзақтығы 1 сағаттан аспайтын дайындық кеңесі өткізіледі. Кеңес тақырыбына төмендегі сұрақтар кіреді:

А. инспекция орнындағы қауіпсіздік техникасының ережелері және әкімшілік процедуралары;

Б. инспекция орнындағы тасымалдау және байланыс тәртібі;

В. бақылау объектісі аумағында басқа бақылау объектісіне тиесілі қару-жарақ пен әскери техниканың болуы;

Г. Келісімге сәйкес шектелетін және инспекция орнындағы қару-жарақ пен әскери техника саны мен Ақпаратпен алмасу туралы хаттамаға қоса берілетін 2 және 3 таблицаларға сәйкес соңғы ақпаратта көрсетілген тиісті сан арасындағы болуы мүмкін айырмаларға қатысты түсінік;

Д. жеке құрам санының инспекция жүргізу сәтіне және соңғы ақпаратта көрсетілген санының арасындағы болуы мүмкін айырмаларға қатысты түсінік.

4. Инспекциялық топ осы Хаттаманың IV бөлімі 11, 12, 14 және 15-тармақтарының ережелерін сақтай отырып, бақылау объектісі шекараларында бақылау объектісі схемасында басқа бақылау объектісіне тиесілі ретінде шектелген аудандарды қоспағанда, барлық құрылыштар мен объектілерді инспекциялауға құқылы.

5. Егер алғаш жүруші топ инспекциялық топқа бұрынырақта олар туралы инспекцияланатын бақылау объектісінде орналасқан ретінде мәлімденген Келісімге сәйкес шектелетін қару-жарақ пен әскери техника инспекцияланатын бақылау объектісі, сол келу/кету пунктімен байланысты басқа бақылау объектісінің аумағында тұрақты орналасқан болса, онда алғаш жүруші топ инспекциялық топқа сол инспекция бөлігі ретінде осындағы қару-жарақ пен әскери техниканы көруді қамтамасыз етеді.

6. Инспекциялық топ екінші келу/кету пунктіне байланысты басқа бақылау объектісіне тиесілі қару-жарақ пен әскери техника тұрақты орналасқан аумақтағы бақылау объектісін инспекциялау кезінде, осы қару-жарақ пен әскери техниканы инспекциялауға құқылы. Бұл жағдайда инспекция туралы есепте бұл қару-жарақ пен

әскери техниканың қандай объектіге тиесілі екенін білдіретін белгі қойылады.

VI бөлм. Талап бойынша инспекция

1. Тараптардың әрқайсысы Келісімді қолданудың географиялық шектері туралы хаттамада аталған сезімтал аудандарды, сондай-ақ бақылау объектілері аумақтарын қоспағанда, осы Хаттамаға сәйкес Келісімді қолданудың географиялық шектеріндегі көрсетілген аудандар шектерінде талап бойынша инспекциялар жүргізуге құқылы.

2. Талап бойынша инспекциялардың мақсаты - осы Келісімді орындауға байланысты мәселелерді анықтау, Келісімді бұзуға апаратын, соның ішінде Келісімге сәйкес шектелетін қару-жарағы мен әскери техникасы жоқ жаяу әскер әскери бөлімдеріне, әскери әуе құштеріне, ӘШҚ авиациясына қатысты іс-әрекеттерді айқындау және болдырмау.

Талап бойынша инспекция сұраған Тарап инспекцияны сұлтауратып, Келісімге қатысы жоқ қызметпен айналыспауға тиіс.

3. Тараптардың әрқайсысы түсініксіз жағдай бойынша немесе екінші Тараптың Келісімді сақтауының дұрыстығына қатысты күмәндарына байланысты сұрау сала алады. Сұрау салынып отырған Тарап сұранымды алғаннан кейін 7 күннен кешіктірмей, сұраным жіберген Тарапқа тиісті ақпаратты береді. Егер сұрау салып отырған Тарап екінші Тарап берген ақпарат жағдайды айқындалмайды деп санаса, онда ол талап бойынша инспекцияны жарияладай алады.

4. Алып жүруші топ көрсетілген аудан шектерінде инспекциялық топтың осы ауданның жекелеген пункттеріне инспекциялық топты жібермеуі немесе оларды сезімтал пункттер деп жариялауы мүмкін.

5. Инспекция жүргізілетін Тараптың тілегі бойынша инспекциялық топ көрсетілген ауданға келгеннен кейін дайындық кенесі өткізілуі мүмкін. Дайындық кенесінің ұзақтығы 1 сағаттан аспауы керек. Бұл кенесте қауіпсіздік техникасының ережелері, әкімшілік процедуралар хабарланады және келісімге сәйкес осы ауданға түскен бөлімдердегі шектелетін қару-жарақ пен әскери техника туралы мәліметтер беріледі.

6. Алып жүруші топ көрсетілген ауданға түскен бөлімге келген кезде Ақпаратпен алмасу туралы хаттамаға сәйкес инспекциялық топқа, осы бөлімдердің, егер олар Келісімнің қолданыс аясына түссе, жеке құрамының саны, олардағы осы Келісім аясына түсетін қару-жарақ пен әскери техниканың болуы туралы хабарландырады және тиісті түсініктер береді.

VII бөлм. Қару-жарақ пен әскери техниканы қысқарту орындарының инспекциясы

1. Тараптардың әрқайсысы Келісімді қолданудың географиялық шектерінде

Қысқартудың тәртібі туралы хаттаманың V, VI және VII бөлімдеріне сәйкес қысқарту процесінің инспекциясын жүргізуге құқылы.

2. Инспекция жүргізілетін Тарап қысқарту процесін Қысқарту тәртібі туралы хаттамада айтылған ережелерді сақтай отырып қана, ұйымдастыра және жүзеге асыра алады.

3. Қысқарту процедураларын жүзеге асыруға ниеті бар Тарап бұл туралы қысқарту басталғанға дейін 15 күннен кешіктірмей екінші Тарапқа мәлімдейді. Бұл мәлімдеге, оның географиялық координаталарымен бірге қысқарту орнын белгілеуді, қысқартылуға тиіс қару-жарақ пен әскери техниканы қысқартудың жоспарланған басталу және аяқталу күндері кіреді. Бұдан басқа мәлімдемеде:

А. қысқартылуға тиіс қару-жарақ пен әскери техниканың болжамды саны мен санаты;

Б. қысқартылуға тиіс қару-жарақ пен әскери техника әкетілген объектінің немесе объектілердің тіркеу нөмірлері;

В. қысқартылатын қару-жарақ пен әскери техниканың әрбір санаты үшін пайдаланылатын қысқарту процедуралары.

4. Инспекциялық топ осы бөлімнің 3-тармағына сай мәлімдеген қысқартудың барлық кезеңінің кез келген уақытында қысқарту орнына келуге құқылы.

Инспекциялық топ қысқарту орнында болатын барлық уақытта, Қысқартудың тәртібі туралы хаттамаға сәйкес жүзеге асырылатын барлық қысқарту процедураларына байқау жүргізуге құқылы.

5. Инспекциялық топ осы бөлімде айтылған ережелерге сәйкес қысқартылатын қару-жарақ пен әскери техниканың заводтық сериялы нөмірлерін кедергісіз жазып алуға және кейініректе қысқарту процедураларын аяқтау кезінде бұндай нөмірлерді жазып алуға құқылы.

6. Қару-жарақ пен әскери техниканы қысқартуды жүзеге асыруши Тарап әрбір қысқарту орнында жұмыс тізілімін жасайды, оған ол қысқартудан өтетін қару-жарақ пен әскери техниканың әрбір бірлігінің зауыттық сериялы нөмірлерін, сондай-ақ қысқарту процедураларының басталу және аяқталу күндерін жазады. Тізілім инспекциялық топқа инспекция жүргізу кезеңіне беріледі.

7. Инспекциялық топ қысқарту орнын әрбір инспекциялауды аяқтаған кезде инспекциялық топтың жетекшісі мен алып жүруші топтың жетекшісі қол қоятын бір үлгідегі есепті жасайды.

8. Қысқарту процесі аяқталғаннан кейін 5 күн ішінде қысқартуға жауапты Тарап қысқартудың аяқталғандығы туралы екінші Тарапқа мәлімдейді. Бұндай мәлімдеме де қысқартылған қару-жарақ пен әскери техниканың саны мен санаты, қысқарту орны, қысқарту процесінің басталу және аяқталу күндері көрсетіледі.

1. Инспекцияны аяқтау үшін және инспекция орнынан кетер алдында:
 - А. инспекциялық топ алып жүруші топқа жазбаша есеп береді;
 - Б. алыш жүруші топ бұл есепке жазбаша нысанда жасалған ескертулерді кіргізуге құқылды және егер инспекциялық топ пен алыш жүруші топ бұл мерзімді ұзарту туралы уағдаласпаса, есепті инспекциялық топтан алғаннан кейін 2 сағат ішінде есепке қол қояды.
2. Инспекция туралы есеп екі данада, әрқайсысы инспекция жүргізуі Тарап тілінде жасалады. Инспекция жүргізуі Тарап және инспекция жүргізілетін Тарап бұл есептің бір-бір даналарын сақтайды.
3. Инспекциялық топ жүйелі инспекциялар жүргізген кезде инспекция жүргізілетін Тараптың аумағынан кеткенге дейін келу/кету пунктінде қорытынды есепті жасайды.
4. Есептің әрбір данасына инспекциялық топтың жетекшісі мен алыш жүруші топтың жетекшісі қол қояды.
5. Осы Хаттаманың VII бөлімінде және осы бөлімде көрсетілген есептер стандартталған болуы тиіс; инспекцияның әрбір типі үшін есеп форматтары Бірлескен бақылау тобында келісіледі.
6. Инспекция туралы есепке:
 - А. инспекция орны;
 - Б. инспекциялық топтың инспекция орнына келу күні мен уақыты;
 - В. инспекция тобының инспекция орнынан кету күні мен уақыты;
 - Г. Келісімге сәйкес шектелетін және инспекциялық топ бақылау объектісін немесе көрсетілген ауданда инспекциялау кезінде бақылаған қару-жарақ пен әскери техниканың әрбір санаттағы саны мен типтері;
 - Д. қысқарту орнында қысқартылатын қару-жарақ пен әскери

техниканың әрбір санаттағы саны мен типтері және олардың зауыттық нөмірлері;

Е. инспекция орнындағы Келісімнің қолданыс аясына түсетін және Келісімге сәйкес шектелетін жеке құрамның саны.

IX бөлім. Бірлескен бақылау тобы

1. Бірлескен бақылау тобы Тараптардың дипломатиялық өкілдерінен және әскери мамандарынан тұрады.
2. Бірлескен бақылау тобы төмендегі негізгі функцияларды атқарады:
 - А. Келісім баптарын тусіндіру кезінде оны орындау барысында туындастын келіскеушіліктерді шешеді;

Б. Келісімді сақтауға байланысты мәселелерді шешеді;
В. инспекция барысында туындаған немесе анықталған мәселелерді шешеді;
Г. Тараптардың кез келгені қойған және Келісімге байланысты кез келген мәселелерді талқылайды және шешеді.

3. Бірлескен бақылау тобы, тараптар басқаша келіспесе, жылына 2 рет өз мәжілістеріне жиналады.

4. Тараптар Бірлескен бақылау тобының кезектен тыс мәжілісін өткізу туралы мәселе көтере алады. Осындай кезектен тыс мәжіліс өткізуге ұсыныс жасаған тарап, бұл туралы жазбаша түрде екінші Тарапқа мәлімдейді. Бұл кезектен тыс мәжіліс осындай мәлімдеме жіберген сәттен бастап 15-күндік мерзім ішінде жүргізіледі.

5. Бірлескен бақылау тобының әрбір мәжілісінің ұзақтығы бірлескен

бақылау тобы бұған қосымша шешім қабылдаған жағдайларды қоспағанда, 15 күннен аспайды.

6. Бірлескен бақылау тобының төрағасы - кезекпен екі Тарап өкілдері болады.

7. Бірлескен бақылау тобы өз мәжілістерін принцип бойынша екі Тарап аумақтарында кезекпен өткізеді.

X бөлім

Осы Хаттама Келісімнің ажырамас бөлігі болып табылады, келісім күшіне енген күннен бастап күшіне енеді және Келісімнің қолданыс мерзімі ішінде іс-қимылда болады.

Осы Хаттама бес данада, әрқайсысы орыс және қытай тілдерінде жасалды, сондай-ақ орыс және қытай тілдеріндегі барлық мәтіндердің күші бірдей.

Қазақстан Республикасы, Қырғыз

Республикасы, Ресей Федерациясы,

Тәжікстан Республикасы және Қытай
Халық Республикасы арасындағы
Шекара аудандағы қарулы күштерді
өзара қысқарту туралы келісімге
Қосымша

Қысқарту тәртібі туралы
Хаттама

Тараптар бұдан әрі қарай Келісім деп аталатын, 1997 жылғы 24-сәуірдегі Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан Республикасы және Қытай Халық Республикасы арасындағы Шекара аудандағы қарулы күштерді өзара қысқарту туралы келісімнің 6 және 8-баптарына сәйкес жеке құрамды қысқартудың тәртібі және қару-жарақ пен әскери техниканы қысқартудың процедуралары туралы төмендегідей уағдаластықтарға қол жеткізді.

I-Бөлім. Жалпы ережелер

1. Келісім қамтитын жеке құрам, қару-жарақ пен әскери техника осы Хаттамада анықталған тәртіпке және процедураларға сәйкес қысқартылады.
2. Тараптардың әрқайсысы Келісіммен көзделген қару-жарақ пен әскери техниканы қысқартуды жүзеге асыру үшін, осы Хаттаманың V, VI, VII, VIII және IX бөлімдерінде көзделген ережелерге зиян келтірмей, өзі тиісті деп санаған процедураларды пайдалануға құқылы.
3. Тараптар Келісімді орындау барысында келісу бойынша осы Хаттаманың V, VI, VII, VIII және IX бөлімдерінде көзделген қару-жарақ пен әскери техниканы қысқарту процедураларын жаңа процедуралармен толықтыра алады. Осыған байланысты ұсыныстар бірлескен бақылау тобында келісіледі.
4. Тараптар қысқартудың жаңа процедураларының мәселесі бойынша уағдаластықтарға қол жеткізгенге дейін қысқартуды бұрында көзделген қысқарту процедураларына сәйкес жүргізуі жалғастыра беруге тиіс.
5. Осы Хаттаманың V, VI, VII және VIII бөлімдерінде көзделген

процедуралар қысқартудың жарияланған орындарында жүзеге асырылады.

5. Әрбір Тарап қысқартылуға жататын қару-жарақ пен әскери техниканың элементтерін алып тастауға, сақтауға және пайдалануға құқылы.

6. Тараптар жеке құрамды, қару-жарақ пен әскери техниканы қысқарту барысында Келісімнің 1-бабында келтірілген терминдерді басшылыққа алады.

II-Бөлім. Жеке құрамды қысқартудың тәртібі

Қарулы күштердің жеке құрамын қысқарту: тұтас әскери құрамаларды (дивизия, бригада, полк, жеке батальон, әскери-әуе күштеріндегі эскадрилья немесе оларға теңестірілген бөлімдер) тарату жолымен, әскери құрамалардың штаттық санын азайту жолымен, әскери құрамаларды Келісімді қолданудың географиялық шектерінен тыс шығару жолымен жүргізіледі.

III-Бөлім. Қару-жарақ пен әскери техниканың қолданыстағы және жаңа типтері

1. Келісімді қолданудың географиялық шектерінде Келісім қамтитын төмендегі қару-жарақ пен және әскери техниканың типтері бар:

Қазақстан, Қырғызстан, Ресей, Тәжікстан

Ұрыс танкілері: Т-80 (Б, БВ, У, УД), Т-72 (А, Б, БІ, М), Т-62 (М), Т-55 (М), ПТ-76.

Броняланған ұрыс машиналары: БМП-2 (К), БМП-1 (К, П, ПК), БТР-80, БТР-70, БТР-60 (ПБ, ПБК), БТР-50 (П, ПК), МТ-ЛБ.

122 мм және одан да үлкен калибрлі артиллеријалық жүйелер:

Өзі жүретін пушкілер:

203 мм: "Пион".

152 мм: "Гиацинт".

Пушкілер:

152 мм: "Гиацинт-Б".

Пушкі-гаубицалар:

152 мм: Д-20

Өзі жүретін гаубицалар:

152 мм: "Мста-С", "Акация".

122 мм: "Гвоздика".

Гаубицалар:

152 мм: Д-1.

122 мм: Д-30, М-30.

Дүркіндете атудың реактивті жүйелері:

200 мм: "Ураган".

122 мм: "Град-1", "Град".

Тактикалық ракеталардың ұшыру қондырғылары: "Р- 17", "Луна-М".

Ұрыс ұшақтары: Су-24 (М), Су-25 (бм, уб), Су-27 (п, уб), МИГ-23 (млд, уб).

Барлау және РЭК ұшақтары: Су-24 мр.

Ұрыс тікұшақтары: Ми-24, (в, п, д, ду), Ми-24 (к, р), Ми-22, Ми-9, Ми-8 (т, мт, мтв, п, пс, КП, ВзПУ), Ми-6 (а).

Қытай

Ұрыс танкілері: жоқ.

Броняланған ұрыс машиналары: 63 типтегі БТР.

122 мм және одан да үлкен калибрлі артиллеријалық жүйелер:

Пушкі-гаубицалар:

152 мм: 53 типті.

Гаубицалар:

122 мм: 53 типті.

Дүркіндете атудың реактивті жүйелері:

130 мм: 53 типті.

Тактикалық ракеталардың ұшыру қондырғылары: жоқ

Ұрыс ұшақтары: "Цзянь-6", "Цзянь/Цзяо-6".

Барлау және РЭК ұшақтары: жоқ.

Ұрыс тікұшақтары: жоқ.

2. Тараптардың әрқайсысы 30 күн бұрын екінші Тарапқа Келісімді қолданудың географиялық қолдану шектерінде қару-жарақ пен әскери техниканың жаңа типтерінің немесе осы Хаттамаға енгізілген типтердің нұсқалары мен үлгілерінің әскерді

қаруландыруға түсіні туралы мәлімдейді.

IV-Бөлім. Техникалық мәліметтер мен фотосуреттер

Тараптар Келісім күшіне енген күннен бастап 60 күн ішінде осы Хаттаманың III-бөлімінде айтылған қару-жарақ пен әскери техниканың техникалық мәліметтері мен анық ақ-қара түсті фотосуреттерін бір-біріне береді. Негізгі техникалық мәліметтер: қолданыстағы типті; тиісті Тарап қабылдаған атауды; бас қарудың калибрін; құрғақ салмақты қамтиды. Фотосуреттер ақ-қара түсті және төмендегі: ені - 13 см, ұзындығы - 18 см форматқа (суреттің шетін есептемегендеге) сәйкес болуы тиіс. Әрбір обьект үш бағыттан: алдыңғы жағынан, жанынан (сол жағынан немесе оң жағынан) және төбесінен түсірілуі тиіс. Түсірілген обьект (не ұзына бойына, не кесе көлденен җазықтықта) суреттің 80% кем емес ауданын қамтуы керек. Әрбір суретте 0,5 метрден бөлінген анық көрінетін масштабты сызықшасы болу керек.

V-Бөлім. Қару-жарақ пен әскери техниканы жою жолымен қысқарту процедуралары

Осы Хаттаманың VI, VII, VIII және IX бөлімдерінде қысқарту процедуралары көзделген қару-жарақ пен әскери техникадан басқа қалған қару-жарақ пен әскери техника осы бөлімде көзделген процедуралар бойынша қысқартылады.

Қару-жарақ пен әскери техниканы жою жолымен қысқарту:

1. Бөлшектерге бөлу жолымен жою процедуралары:

1) Ұрыс танкілері үшін:

А. ұңғының орналасуының бір орнынан ажыратса және машинаның кесе көлденен өсіне бағытталған 60 градустан кем емес бұрышпен және радиалдық бағытта 200 мм ұзындықта корпустағы мұнара астылық саңылау периметрінен бір секцияны ажыратса отырып мұнараны бөлшектеу; және

Б. (I) борттық беру жүйелерінің саңылаулары бөлінетін бөліктерде болатындей етіп, ең болмағанда корпустың бір бүйірінде борттық табақтарда вертикальды және горизонталды кесулермен және алдыңғы немесе тұмсық табақтардағы қақпақ және табан табақтарында диагоналды кесулерді жүргізе отырып секцияны ажырату; немесе

(2) корпустың табанынан двигательге арналған орнату орындарын қамтитын секцияларды қыып алу; немесе

(3) танк корпусын вертикальды және горизонталды кесулермен шамамен тең екі және одан да көп бөліктерге бөлу.

2) Броняланған ұрыс машиналары үшін:

А. ұңғының орналасуының бір орнынан ажыратса және машинаның кесе көлденен өсіне бағытталған 60 градустан кем емес бұрышпен және радиалдық бағытта 200 mm

ұзындықта корпустағы мұнара астылық саңылау периметрінен бір секцияны ажыратада отырып мұнараны бөлшектеу; және

Б. броняланған шынжыр табанды ұрыс машиналары үшін:

(I) борттық беру жүйелері бөлінетін бөліктерде болатындей етіп, ең болмағанда корпустың бір бүйірінде борттық табақтарда вертикальды және горизонталды кесулермен және алдыңғы немесе тұмсық табақтардағы қақпак және табан табақтарында диагоналды кесулерді жүргізе отырып секцияны ажырату; немесе

(2) корпустың табанынан двигательге арналған орнату орындарын қамтитын секцияларды қыып алу; немесе

(3) корпусты верикалды және горизонталды кесулермен шамамен тең екі және одан да көп бөліктерге бөлу.

В. броняланған дөңгелекті ұрыс машиналары үшін:

(1) алдыңғы дөңгелектердің жетек қорабын орналастыру орнын қамтитын корпустың ең болмағанда бір бортында секцияларды ажырату;

(2) верикалды және горизонталды кесулермен корпусты шамамен тең екі немесе одан да көп бөліктерге бөлу.

3) Артиллериялық жүйелер үшін:

(I) өзі жүретін артиллериялық жүйелер үшін: борттық беріліс саңылауын қамтитын корпусынан ең болмағанда бір бортында секцияларды ажырату;

(2) тіркелмелі артиллериялық жүйелер үшін: зенбірек станицасын немесе тірек тақтасын шамамен тең екі бөлікке бөлу;

(3) дүркіндете атудың реактивті жүйелері үшін: құбырлы немесе рельсті бағыт берушілерді, көтеру механизмі секторларының бұрандаларын (тісті доңғалақтарын), құбырлық және рельстік бағыт берушілердің тұғырларын және олардың бұрылу бөлімдерін алып тастау.

4) Тактикалық ракеталарды ұшыру қондырғылары үшін:

А. ұшыру қондырғысы старттық агрегатының қызметін қамтамасыз ететін жабдықты бөлшектеу; және

Б. бөлшектенген бөліктер мен тораптарды бөлу:

(1) жебені шамамен тең екі бөлікке бөлу;

(2) ұшыру үстелін (вертлюга) шамамен тең екі бөлікке бөлу.

5) Ұрыс ұшақтары үшін:

Ұрыс ұшағының фюзеляжы түйісу торабынан тыс тікелей кабина алдынан және центроплан ауданында құйрық бөлімінен, түйісу тораптар, егер олар бөліну ауданында болса, бөлінетін бөліктерде болатындей етіп ұш бөлікке бөлінеді.

6) Ұрыс тікұшақтары үшін:

Құйрық белдемшесі немесе құйрық бөлігі түйісу торабы бөлінетін бөлікте болатындей етіп фюзеляждан бөлінеді.

2. Нысана және жер бетіндегі нысана ретінде пайдалану жолымен жою

процедурасы:

1) Ұрыс ұшактары үшін:

нысана-ұшак атылатын оқ-дәрілермен немесе өзін-өзі жою механизмімен жойылады. Бір Тарап екінші Тарапқа жойылған ұшактың типі туралы және оны жою орны туралы мәлімдейді. Егер екінші Тараптың жоюға қатысты күдіктері болса, онда қысқарту мәселе түпкілікті шешілгенге дейін орындалған болып саналмайды.

2) Қару-жарақ пен әскери техниканың барлық түрлері үшін жер үстіндегі нысана атылатын оқ-дәрімен жойылады.

3. Апат нәтижесінде жою процедурасы:

Келісімге сәйкес қысқартуға және шектеуге жататын қару-жарақ пен әскери техниканың кез келген типінің апаты болған жағдайда, апattan кейін 30 күн ішінде екінші Тарапқа апатқа ұшыраған объект, апattың уақыты мен болжамды болған орны туралы мәлімдеу қажет.

Егер екінші Тараптың апатқа қатысты күмәні болса, онда қысқарту осы мәселе түпкілікті шешілгенге дейін аяқталған болып саналмайды.

4. Қопару жолымен жою процедурасы:

1) Ұрыс танкілері үшін:

А. корпустан және мұнарадан тораптарды, агрегаттарды, детальдарды және жүйелерді (жоюды жүргізуші Тараптың қарауына) бөлшектеу; және

Б. жарылғыш заттың зарядтары ұрыс танкісінің (бөліп жою жағдайында - оның негізгі элементтері - корпустың да, мұнараның да сыртынан және ішінен) сыртына және ішіне олар жарылғаннан кейін корпус та, мұнара да бөліктерге бөлінетіндегі немесе қабырғасында жарық пайда болатындей немесе айтарлықтай майысатындей; корпустағы двигательді орналастыру орны бұзылатындей немесе борттық беріліс саңылауының ең болмағанда біреуі бұзылатындей немесе қозғалғыш бөлігі торабы орналасуының ең болмағанда бір орны бұзылатындей болып орналастырылады.

2) Броняланған ұрыс машиналары үшін:

А. корпустан және мұнарадан (егер болса) тораптарды, агрегаттарды, детальдарды және жүйелерді бөлшектеу (жоюды жүргізуші Тараптың қарауына орай); және

Б. жарылғыш заттың зарядтары броняланған ұрыс машиналарының (бөліп жою жағдайында - оның негізгі элементтері - корпустың да, мұнараның да сыртынан және ішінен) сыртына және ішіне олар жарылғаннан кейін корпус та, мұнара да бөліктерге бөлінетіндегі немесе қабырғаларында жарық пайда болатындей немесе айтарлықтай майысатындей; корпустағы двигательді орналастыру орны бұзылатындей немесе борттық беріліс саңылауының ең болмағанда біреуі бұзылатындей немесе қозғалғыш бөлігі торабының ең болмағанда бір орны бұзылатындей болып орналастырылады.

3) Тіркелетін пушкper, гаубицалар және пушкілер мен гаубицалардың мумкіндіктерін біріктірген артиллериялық зеңбіректер үшін:

жарылғыш заттардың зарядтары ұнғыға, жоғары станда және станинада люльканың

бір орналасу орнына және:

- (1) ұнғы бөлінетіндей немесе ұзынынан жарылатындей;
- (2) затвор не жұлынып қалатындей не майысатындей, не ішінара балқып кететіндей;
- (3) ұнғы құбырының оқталатын орынмен және люлька цапфарының бірінің жоғары станмен қосылу орындары бұзылатындей немесе олардың әрі қарайға қызметі мүмкін болмайтындей; және
- (4) станиналар шамамен тең екі бөлікке бөлінетіндей немесе олардың әрі қарайға қызметі мүмкін болмайтындей етіп бүлінетіндей орналастырылады.

4) Тіркелетін минаатқыштар үшін:

жарылғыш заттардың зарядтары мина атқыштың ұнғысына және тірек тақтасына зарядтардың жарылысы кезінде минаатқыштың ұнғысы оның төменгі бөлігінде жарылатындей, ал тақта шамамен екі тең бөлікке бөлінетіндей болып орналастырылады.

5) А) мұнаралы өзі жүретін пушкілер, гаубицалар және пушкілер мен гаубицалардың мүмкіндіктерін біріктірген өзі жүретін артиллериялық зенбіректер үшін :

осы бөлімнің 4-тармағы 1) тармақшасында ұрыс танкілері үшін анықталған әдіс қолданылады; және

Б) мұнарасыз өзі жүретін пушкілер, гаубицалар және пушкілер мен гаубицалар мүмкіндіктерін біріктірген өзі жүретін артиллериялық зенбіректер үшін:

жарылғыш заттың заряды ұнғыны көтеріп тұратын айналатын тұғырдың алдыңғы шетіне корпусқа орналастырылады және қақпақ табағын корпустан бөлінетіндей етіп жарылады. Қару-жарақ жүйесін жою үшін осы бөлімнің 4 тармағы 3) тармақшасында пушкілер, гаубицалар, пушкілер мен гаубицалар мүмкіндіктерін біріктірген зенбіректер үшін көрсетілген әдіс қолданылады.

В) дүркіндете атудың реактивті жүйелері үшін:

ұзартылған кумулятивті заряд құбырлы немесе рельсті бағыттаушыларға және олардың негіздеріне кесе-көлденең орналастырылады.

6) Ұрыс тікұшақтары үшін:

жарылғыш заттар зарядтарының кез келген типі мен саны фюзеляж ең кем дегенде екі бөлікке бөлінетіндей болып пайдаланылуы мүмкін.

VI-Бөлім. Қару-жарақ пен әскери техниканы азаматтық мақсат
үшін қайта құру жолымен қысқарту процедуралары

1. Тараптардың әрқайсысы қару-жарақ пен әскери техниканы азаматтық мақсат үшін қайта құру жолымен қысқартылуға тиіс ұрыс танктерін 5 проценттен, броняланған ұрыс машиналарын 10 проценттен, дүркін оқ атудың реактивтік жүйелерін

10 проценттен, тактикалық ракеталарды ұшыру қондырғыларын 40 проценттен көп емес қысқартуға құқылы.

Қайта жабдықталған қару-жарап пен әскери техника Тараптардың қарулы күштерін қаруландыруға қабылданбайды.

2. Тараптар Бірлескен бақылау тобының шеңберінде осы бөлімнің 1-тармағында көрсетілген проценттік ара қатынастарды өзгерте алады.

3. Қысқартудың жарияланған орындарда қайта жабдықтауды жүргізер алдында төмендегі процедуралар жүзеге асырылады:

1) Ұрыс танкілері мен броняланған ұрыс машиналары үшін:

қару-жарап жүйелерінің қалыпты қызмет етуін қамтамасыз ететін асырып атуды қоса алғанда, арнаулы жабдықтарды шассиден алып тастау; мұнараны және қару-жарапты бөлшектеу;

2) Дүркіндете атудың реактивті жүйелері үшін:

А. ұрыс жүйелерінің қалыпты қызмет етуін қамтамасыз ететін асырып атуды қоса алғанда, реактивті жүйеден арнаулы жабдықтарды алып тастау; және

Б. құбырлы немесе рельсті бағыттаушыларды, көтеру механизмдері секторларының бұрандаларын (тісті донғалақтарын), құбырлы немесе рельсті бағыттаушылардың және олардың бұру бөлімдерінің тұғырларын алып тастау.

3) Тактикалық ракеталардың ұшыру қондырғылары үшін:

осы Хаттаманың V-бөлімі, 1-тармағының 4)-тармақшасында көзделген процедуралар жүзеге асырылады.

VII-Бөлім. Қару-жарап пен әскери техниканы стационарлық экспозиция жолымен қысқарту процедуралары

1. Тараптардың әрқайсысы Келісімде көзделген әрбір санаттағы қысқартылатын қару-жарап пен әскери техниканың жалпы саннан 1 проценттен көп емес стационарлық экспозиция жолымен қысқартуға құқылы.

2. Стационарлық экспозиция жолымен қысқартылуға тиіс әскери техникадан қару-жарап жүйелерінің асырып атуды қоса алғанда, қалыпты қызмет етуін қамтамасыз ететін жабдықтар бөлшектенеді.

Ұрыс танкілері мен броняланған ұрыс машиналары үшін:

1) А. корпустан двигатель және трансмиссия агрегаттарын бөлшектеу, оларды қайтара орнатуды болдырмайтындей, олардың орналасу орнын бұлдіру; немесе

Б. трансмиссиялардың, люктердің және кішкене люктердің қақпақтарын двигательді, оның жүйелерін және трансмиссия агрегаттарын пайдалану мүмкіндігін болдырмайтындей етіп корпусқа пісіріп жабыстыру.

2) А. Қару-жараптың горизонталды және вертикалды нысаналу механизмі оларды қайтара орнату мүмкіндігі болмайтындей етіп пісіріліп жабыстырылады; және

Б. оқталатын бөлікке затвор сынасын ең кем дегенде екі жерден пісіріп жабыстыру.

VIII-Бөлім. Қару-жарақ пен әскери техниканы оқу
материалдық бөлім ретінде пайдалану
жолымен қысқарту процедуралары

1. Тараптардың әрқайсысы Келісімде көзделген әрбір санаттағы қысқартылатын қару-жарақ пен әскери техниканы жалпы санын 3 процентінен көп емес оқу материалдық бөлім ретінде пайдалану жолымен қысқартуға құқылы.

2. Оқу материалдық бөлім деп оқ ату мүмкіндігінен айрылған және тек оқу процесінде оқу материалы ретінде ғана пайдаланылатын қару-жарақ пен әскери техника түсініледі.

3. Оқу материалдық бөлім ретінде пайдалану жолымен қысқартылатын қару-жарақ пен әскери техникаға қысқарту орындарында төмендегі процедуралар жүргізіледі:

1) Ұрыс ұшақтары мен тікүшашақтары үшін:

қару-жарақ жүйелерінің барлық орналастырылған, сыртқы және алынып тасталатын қару-жарағы мен жабдықтарын алып тастау;

2) Ұрыс танкілері мен броняланған ұрыс машиналары үшін:

А. қару-жарақты горизонталды және вертикалды нысаналау механизмдері негізгі қару-жарақты нысаналау мүмкіндігін болдырмайтындей етіп пісіріліп жабыстырылады немесе қару-жарақтың горизонталды және вертикалды нысаналау механизмдері бөлшектенеді, ал оларды орналастыру орындары, оларды қайтара пайдалануды болдырмайтындей етіп бүлдіріледі;

Б. оқталатын бөлікке затвор сынасын ең кем дегенде екі жерден пісіріп жабыстыру.

4. Келісім күшіне енгенге дейін оқу материалдық бөлім ретінде пайдаланылған қару-жарақ пен әскери техника Келісімнің қолданыс аясына түспейді.

IX-Бөлім. Қару-жарақ пен әскери техниканы Келісімді қолданудың географиялық шектерінен тыс шығару жолымен қысқартудың процедуралары

1. Тараптардың әрқайсысы қысқартуға жататын қару-жарақ пен әскери техниканы - ұрыс танкілерін 40 проценттен, броняланған ұрыс машиналарын 95 проценттен, артиллериялық жүйелерді 40 проценттен, ұрыс ұшақтарын 90 проценттен, ұрыс тікүшашақтарын 20 проценттен, тактикалық ракеталардың ұшыру қондырғыларын 50 проценттен аспайтындей шамада Келісімді қолданудың географиялық шектерінен тыс шығару жолымен қысқартуға құқылы.

Шығару жолымен қысқартылатын қару-жарақ пен әскери техника Келісімді қолданудың географиялық шектерінен едәуір қашықтықтағы аудандарға шығарылуы

тиіс.

2. Тараптардың әрқайсысы Келісім қамтитын қару-жарақ пен әскери техниканы осы Хаттаманың V, VI, VII және VIII бөлімдерінде айқындалған тәртіпке сәйкес жою немесе қайта жабдықтау үшін Келісімді қолданудың географиялық шектеріне шығаруға құқылы.

Осылай қысқартылатын қару-жарақ пен әскери техника туралы

Келісімді қолданудың географиялық шектерінен шығаруға дейін 30 күн бұрын екінші Тарапқа мәлімдеу керек.

Х-Бөлім.

Осы Хаттама Келісімнің ажырамас бөлігі болып табылады, Келісім күшіне енген күннен бастап күшіне енеді және Келісімнің қолданыс мерзімі бойына күшінде болады.

Осы Хаттама бес данада, әрқайсысы орыс және қытай тілдерінде жасалды, сондай-ақ орыс және қытай тілдеріндегі барлық мәтіндердің күші бірдей.

Қазақстан Республикасының Үкіметі, Қырғыз Республикасының
Үкіметі, Ресей Федерациясының Үкіметі, Тәжікстан
Республикасының Үкіметі және Қытай Халық Республикасының
Үкіметі арасындағы Шекара ауданда қарулы күштердің көбейтпеу
мәселесі бойынша өзара түсіністік жөніндегі
Меморандум

Бұдан әрі қарай Тараптар деп аталатын Бірлескен Тарапты құрайтын Қазақстан Республикасының Үкіметі, Қырғыз Республикасының Үкіметі, Ресей Федерациясының Үкіметі, Тәжікстан Республикасының Үкіметі және Қытай Халық Республикасының Үкіметі,

бұдан әрі қарай Келісім деп аталатын 1997 жылғы 24-сәуірдегі Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан Республикасы және Қытай Халық Республикасы арасындағы Шекара ауданда қарулы күштерді өзара қысқарту туралы келісімнің тиісті ережелерін жүзеге асыру мақсаттарында,

шекара ауданда тұрақтылықты, қауіпсіздікті және өзара сенімді нығайтуға үмтүла отырып,

Тараптардың қарулы күштерін Келісімді қолданудың географиялық шектерінде өзара қысқарту жүзеге асырылғаннан кейін Шығыс және Батыс участкерлерде Тараптардың қарулы күштерінің іс жүзіндегі орналасуында айырмашылықтар сақталып қалатындығын ескере отырып,

төмендегі өзара түсіністікке қол жеткізді:

1. Бірлескен Тарап әдеттегі жағдайларда Батыс участкеде Келісімді қолданудың географиялық шектерінде Келісім күшіне енген құннен бастап қарулы күштерді көбейтпейді. Бірлескен Тарап оның қауіпсіздігі мен тұрақтылығына қауіп төндіретін ішкі немесе халықаралық сипаттағы ерекше жағдайлар туындаған жағдайда осы кезеңге осы Келісімде бұл аудан үшін көзделген жеке құрам, қару-жарақ пен әскери техника үшін шекті деңгейлер шенберінде қарулы күштерді көбейте алады.

2. Қытай Тарабы әдеттегі жағдайларда Шығыс участкеде Келісімді қолданудың географиялық шектерінде Келісім күшіне енген құннен бастап қарулы күштерді көбейтпейді. Қытай Тарабы оның қауіпсіздігі мен тұрақтылығына қауіп төндіретін ішкі немесе халықаралық сипаттағы ерекше жағдайлар туындаған жағдайда осы кезеңге осы Келісімде бұл аудан үшін көзделген жеке құрам, қару-жарақ пен әскери техника үшін шекті деңгейлер шенберінде қарулы күштерді көбейте алады.

3. Бір Тараптың қарулы күштерді көбейтуі екінші Тарапқа қарсы бағытталмайды.

4. Тараптардың біреуі Келісімді қолданудың географиялық шектерінде қарулы күштерді көбейткен жағдайда, ол бұл туралы екінші Тарапқа уақытылы мәлімдейді. Мәлімдеме мазмұнына: жеке құрам саны және қару-жарақ пен әскери техника санаттары бойынша көбейтілетін саны, сондай-ақ көбейтудің себептерін көрсету кіреді. Ерекше жағдайлар тоқтаған кезде қарулы күштерді көбейтуді жүзеге асырған Тарап бұл туралы екінші Тарапқа уақытылы хабарлайды.

5. Тараптардың ерекше жағдайларда қарулы күштерді көбейтуі кезінде, Келісімге қоса берілетін Бақылау және тексеру туралы хаттама қолданылады. Егер сонымен бірге инспекциялар санын көбейту қажет болса, Тараптар бұл туралы жеке уағдаласады.

6. Тараптар Келісімнің қолданыс аясына түсетін қарулы күштер мен шекара әскерлерінің (шекара бөлімдері) қару-жарағы және әскери техникасының санаттарын техникалық қайта жабдықтау мен жетілдіру бойынша қажетті шараларды жүргізуге құқылы.

7. Тараптар мемлекеттік шекараны қорғау мүдделері үшін Келісімді қолданудың географиялық шектерінде шекара әскерінің (шекара бөлімдері) жеке құрам санын және қару-жарағы және әскери техникасының санын Келісіммен көзделген шекті деңгейге дейін көбейте алады.

8. Осы Меморандум құпия сипатқа ие. Тараптардың ешқайсысы осы Меморандумның мазмұнын үшінші тарапқа ашпайды және екінші Тараптың оған

жазбаша келісімінсіз жарияламайды.

9. Тараптар бір-біріне Бірлескен Тараптың барлық мемлекеттерін қоса алғанда, Тараптардың осы Меморандумның күшіне енуі үшін қажетті мемлекеттік ішкі процедураларды орындағаны туралы өзара мәлімдейді. Аталған мәлімдемелер Тараптардың әрқайсысына Келісімнің күшіне енуі үшін қажетті мемлекеттік ішкі процедуралардың орындалғандығы туралы

мәлімдемелермен бір уақытта жіберіледі. Осы Меморандум жазбаша мәлімдемелердің соңғысының күнінен бастап күшіне енеді.

Осы Меморандумның қолданыс мерзімі Келісімнің қолданыс мерзіміне тең.

Мәскеуде 1997 жылғы 24-сәуірде бес данада, әрқайсысы орыс және қытай тілдерінде жасалды, сондай-ақ орыс және қытай тілдеріндегі барлық мәтіндердің күші бірдей.

Қазақстан Республикасының Қытай Халық
Үкіметі үшін Республикасының
Үкіметі үшін

Қырғыз Республикасының Үкіметі үшін

Ресей Федерациясының Үкіметі үшін

Тәжікстан Республикасының Үкіметі үшін

Оқығандар:
Омарбекова А.
Нарбаев Е.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК